

Іван Євентуалович

Сатири

Подарунок для бібліотеки
УДБ в Єссенгоне,
від Антона Данілюка.

САТИРИ

IVAN EVENTUALNYJ

SATYRS

1971

ІВАН ЕВЕНТУАЛЬНИЙ

САТИРИ

1971 рік

Обкладинка роботи Мар'яни Палієнко

Printed by Basilian Press,
286 Lisgar Street — Toronto 3, Ont. — Canada

ДОШКУЛЬНА ЗБРОЯ

Сатира, особливо віршована, чи не найтяжчий жанр письменства. Крім професійної майстерности, вона вимагає безсторонньої оцінки явищ і осіб, вимагає, так би мовити, "портретної досконалости" і водночас карикатурности того, про що пишеш, при чому нема в ній місця для широких міркувань, часто одним-двома словами сатирик мусить висловити цілий комплекс думок, які в ньому нуртують.

За час панування советського режиму в Україні, навіть трудно виділити яскраву постать, що володіла б жанром віршованої сатири, за винятком сатири підпільної, анонімної, або читаної в колі близьких друзів.

Як приклад ущіпливого сатиричного дотепу, наведемо таке: письменник Іван Микитенко написав п'єсу "Диктатура" і повість "Вуркагани", а письменник Іван Кириленко — повість "Кучеряві дні". Всі ці речі, як тоді говорили, були "в користь бідних", себто, підтримували генеральну лінію партії. І ось анонімний автор, урахувавши, що зірка Микитенка й Кириленка, у зв'язку з якимсь там "ухилом" у їхніх творах почала закочуватись, і бажаючи також "ущіпнути" советський режим, написав:

Вітаючи обох Іванів,
Сказати хочеться мені:
Для диктатури вуркаганів
Минулись кучеряві дні...

Блискітки сатиричної поезії час від часу просикувалися в журналах і газетах, але знов же вони були обмежені "дозволеними темами", торкалися явищ другорядних, здебільша побутових, не зачіпаючи політичних проблем.

Тут не будемо розглядати праць відомих підсоветських гумористів-сатириків, Остапа Вишні, Юрія Вухналя, Василя Чечвянського, Анатолія Гака, бо ж то були прозаїки, а не поети.

Сатирик-поет Іван Евентуальний — постать в українській літературі своєрідна, якщо не виняткова. Правда, він має той козир, що живе у вільному світі й висловлює свої думки без жодних замовчувань. Власне, лише еміграція могла породити таку одверту гостру сатиру, і пропонувана збірка не матиме собі рівних навіть в українському "Самвидаві".

Розглянемо сатири Івана Евентуального. Своїм "кредо" він узяв слова М. В. Гоголя:

Хто не боїться вже нічого,
Боїться все ж таки сміху.

Основний приціл сатирика — на антинародну, злочинну советську систему, з урахуванням усіх її політичних "зігзагів", але zarazом він не обходить мовчанкою й прикрі явища в нашій емігрантській дійсності, картаючи їх своїм дошкульним словом. Ось портрет урядовця в таборі Ді-Пі:

Він надується враз, наче міх,
Він удасть заклопотаність раптом,
І стоїш ти ні в цих і ні в тих,
З капелюхом, як дурень, де-факто...

Нівелювання особистості "авслендерів" у воєнні й післявоєнні роки сатирик характеризує так:

Навіщо людям мати фах,
Обмежений порядок?
Мовляв, вся сила у руках,
А голова — додаток.
Тому дентист — цвяхи ірви,
Поет — уборну чисти,
Актор — іди копати рови,
Як потребуєш їсти...
Професор? — Забирай мітлу!
Маляр? — Фарбуй підлогу!

Овва! Скидається на глум?
Привикнете потроху!

У таборі неповоротців спритні урядовці ОУТ (Об'єднання Українців Тиролю) "захарлали" пів вагона англійських сигарет, призначених для роздачі біженцям. На це Іван Евентуальний zareагував відповідним віршем:

Капут ОУТ! Пішло добром
Воно з нечемної плянети.
Хай будуть пухом і пером
Йому англійські сигарети!

Сатирик переїхав до Аргентини, побачив там добробут, спокій, і запитує уявного співрозмовця:

Чи проміняв би, друже, ти
На Колиму тепло Ля-Пляти?
Чи передав би сам себе
В ті руки, що сують під носа
Короткий курс ВКП(б)
І кілограм на місяць проса.

Дивує нашого сатирика американська "лінія поведінки", повна поступок червоній Москві, і він з гіркою констатує:

Плює Москва Америці у чай,
Та не зважають чемні дипломати.
Мовляв, ось в рота наплюють нехай,
Тоді уже почнем відповідати...

Палким гнівом звучить сатира Евентуального, коли він згадує центр большевизму, підступну, жорстоку від віків, Москву:

Там, де Місяць колючий, як ріг,
Де туман на піски наліг,
І провулками й серцем крива,
Причаїлася хижа Москва.

І блищить навкруг неї канал,
Де чекіста розгулював шал,
Де загиблих людських голів
Не збереш у мільйон мішків.

А ось як реагує сатирик на століття з дня народження "великого гуманіста" Леніна. Його зробили святим, а для цього треба небагато:

З великим стажем партквиток,
Промов палких з десяток,
Братерства фіговий листок
І лисину в додаток.

А вже коли ти ввів Чеку
Що знищила мільйони,
Приймай пошану ось таку! —
На форумі ООН'у.

Можна було б наводити багато дошкульних місць із сатир Івана Евентуального, та оскільки вони є в цій збірці, хай вдумливий читач сам з ними ознайомиться і належно оцінить.

З точки зору нашої контрпропаганди, як заперечення пропаганди советської, сатири Евентуального відіграли й відіграють поважну роль. Та й наша громадськість, заторкнена цими сатирами, очевидно мусіла б переглянути деякі свої "настанови" й прислухатись до того, про що говорить сатирик.

Поява збірки сатир — річ небуденна, і ми вітаємо її, як голос совісті чесних людей, як вияв невмирущого українського терпкого сміху, що його бояться навіть ті, які вже не бояться нічого.

Проф. М. Сухомлин

НАЙСТРАШНІШЕ

Пам'яті Л. В. Сенишина

Відомий на весь край гангстер,
Розбійник хижий і сміливий,
Що від землі до стратосфер
Піднявся б крізь вітри і зливи,
Що так життям ризикував,
Немов воскреснути мав змогу,
Сидів понурій, як сова,
Спустивши очі на підлогу.
Його ображено? О, ні,
Хто б це насмілювався зробити?
Загинув би в крові й вогні
Одвертий необачний критик.
Жахливу помсту вмів гангстер
Безжально ворогам піднести.
Чому ж це він зів'яв тепер,
Не хоче боронити честі?
Причина проста: чийсь то хист,
Гангстерові на муку хмуру,
Пустив гуляти серед міст
Смішну, їдку карикатуру.
Регоче з нього цілий край,
І вороги, і навіть друзі.
То ж хоч лице собі міняй,
Хоч не показуйся в окрузі...
Де сміх — там силу гнуть лиху.
Правдиво мовив славний Гоголь:
"Хто не боїться вже нічого,
Боїться все ж таки сміху!"

НЕЗМІННА ТРАДИЦІЯ

Ну, й що ж? Отак собі, потроху
Настав кінець старому року,
Старим сподіванням, надіям,
І добрим і поганим діям,
Календарям, листівкам різним,
Коханням обопільним ніжним,
Які, хоч мають вічну суть,
Та більше року не живуть...
І знову все піде спочатку:
Хильнувши в честь Нового чарку,
Як слід полаявши старе,
Гукнуть, що правда не умре,
Що в цьому році (вірте слову!)
Вона буде обов'язково,
І наш, огрітий пеклом, край
Одержить перепустку в рай...
А для людей також дарунок:
Без заперечень, ситий шлунок,
Бо вчені деяких країн
Знайшли на голод вітамін...
Чотири Рузвельта свободи
Перепливли бурхливі води
І незабаром будуть тут,
Якщо не зміниться маршрут...
Багато милих обіцянок
Несе для нас Новий, незнаний,
А потім закінчиться й він,
І знов піде веселий дзвін
Вином наповнених бокалів...
Полають цей, "такий невдалий",
Чакатимуть на кращі зміни...
Така традиція людини!

1946

ДІ - ПИХА

(Присвячується окремим особам)

З тим становищем справа тяжка,
Бо псує і найкращу людину.
Ось дивіться, хоч би вже така
Знаменита Ляндецька країна...

Тут усі однакові Ді-Пі,
Однакова тут кожному шана,
А попробуй, піди, приступи
До котрогось службового пана.

Він надується враз, наче міх,
Він удасть заклопотаність раптом,
І стоїш ти ні в цих і ні в тих,
З капелюхом, як дурень, де-факто...

І чекаєш, аж кине у піт —
На велику начальницьку втіху.
Набули урядові Ді-Пі
Не Діпівську, за розміром, пиху.

Люблять зверхність, хоч доля у них,
Як і в інших — незміряні версти.
То ж почешем героїв таких
Не шкодуючи сил, проти шерсти!

1946

ПРОГРЕС

Віддавна був закон життя:
Не піп — не пнишь у ризи.
Якщо ти швець — роби взуття,
Хірург — болячки зрізуй.
Музика — грай, учитель — вчи,
Поет — пиши поеми.
Ну, словом, кожному свій чин,
Свій шлях, свої проблеми.

Та безупинно мчить прогрес,
Поборюючи вади.
Якийсь там нацистівський пес
Відкрив нові засади:
Навіщо людям мати фах,
Обмежений порядок?
Мовляв, вся сила у руках,
А голова — додаток.

Тому дентист — цвяхи ірви,
Поет — уборну чисти,
Актор — іди копати рови,
Як потребуєш їсти...
Професор? — Забирай мітлу!
Маляр? — фарбуй підлогу!
Овва! Скидається на глум?
Привикнете потроху!

Привикнеш, бо... вузенький світ,
Навколо хмурі гори,
А прапор чотирьох свобод
Лиш для краси майорить...

1946

ПОХВАЛА КУХОНЦІ

(По забороні вживати електричні кухонки
в Ляндецькому таборі)

Така собі простенька штучка:
Спіраль, три ніжки, куца ручка,
До цього проводу півметри
І вже не мусиш ти умерти.

Чудовий винахід епохи,
Коли харчів дають потрохи,
І кухар (в бік йому холера!)
Доводить порцію до зера.

То ж цілі дні (та й ночі, може,) —
Стоїть кухонка на сторожі
Здоров'я й сил Ді-Пі громади,
Що не дає їй доля ради.

Кухонка! Радість апатріда —
Дитини, юнака і діда,
Дівчат, жінок, бабусь так само.
Всіх вируча кухонка -мама...

Та раптом грім з малої хмари:
Зазнала станція аварій,
Тому, "під страхом кар і штрафів",
Кухонки всі замкнуть до шафи!"

І сіли небораки маком,
Жалоба в кожному бараку,
Бо ж зупи калорійність тонка.
Що ми без тебе, о, кухонко?!

П'ЯТА СВОБОДА

(З приводу замкнення української книгарні)

Біда з тим словом: на оброті,
Воно свободу має скрізь,
А випустиш — тривожся потім,
Щоб хтось, як курку, не загриз.

Була надія: за кордоном
Печатки на устах нема.
Та чорта з два! Закон — законом,
А дійсність — фікція сама.

Як і в краю "демократії",
Де простягли до раю міст,
Де нарід день і ніч радіє,
Ми маєм право лиш на свист.

1946

БУДНІ

Один за одним сунуть будні,
Турботи і думки марудні:
Чи прийме нас Мекензі Кінг¹⁾)
Як роздобути десь шілінг?
Де замінити бараболі?
Як зберегти плаща від молі?
Бо в німаків не лиш хініна —
По безцугшайну й нафталіна.
Найголовніше ж — це грядки.
В усіх холерний ґрунт такий,
Що мусиш тричі поливати.
Ми сієм, хтось буде збирати,
Можливо й це, та лихо з ним!
Чи вперше сіємо чужим?
Живе якбудь Ді-Пі містечко.
Ось курочка знесла яечко
Біля бараку номер три.
Стоїть десяток дітвори,
Дивується на ту подію.
(Яечко у таборі — мрія)
Вдаряє радіо у гонг
І висуваються з вікон
Старі і молоді обличчя.
Чи уряд праці не покличе?
А може, просять десь людину
До харчового магазину?
Стрибають хлопці, як телята,
Сміються сонцю немовлята,
І гріють лисини свої
Від праці звільнені Ді-Пі.
Проходять дні, як тихі води,
Без особливої пригоди,
І все лишається без змін
Під небом звільнених країн.

1947

¹⁾ Тодішній прем'єр-міністр Канади.

ЛАХОМАНКА

Спокій — прахом! Знову лахи,
І заяви, і уяви:
Чи дадуть, чи лишать з носом?
Наче б, зайвого не просим...
П'ять суконок, п'ять спідничок
Кожний з наших молодичок,
Пару мештів, плащ і лиса
(Бо ж відомо, шия лиса!)
Літню блюзку легше пуха,
На додаток, капелюха,
А оскільки Бог дав ноги,
По можливості — панчохи...
Ну, і більше — ані риски.
— Пан комендант, пане Більський!
Потребую!
— Чую, чую!
Дайте спокій, шляк трафляє...
Три дні провід умліває,
Все міркує: як, до біса,
Розділити того лиса,
Коли лис один, самотній,
А заяв чотири сотні.
Як повестись із штанами,
Коли світять всі дірками?
Не упхати ж, як не гни,
Двадцять ніг в одні штани.
А ще чорт приніс шкірянки...
Вже комісій цілі ланки
Засідають, дебатують
Лахову проблему тую...
Що робити? Вихід, де ти?
Це не кава й сигарети,
Тут такий тобі фасон,
Що здурів би й Соломон!
Спокій — прахом! Лахи, лахи,
Просьби, грозьби, охи, ахи...
Тяжко, важко в гурті жити,
Коли маєш що ділити!

1947

ВЕСНА

Ляндецький край зиму хоронить,
І сонце зазира в барак.
Вже вуса поголив Андронік,¹⁾
Лель²⁾ скинув ватяний піджак.
На деревах пташки сміються,
Пес першу упіймав блоху,
І з галасом коти скубуться
На бараковому даху.
Блажен, хто вірний своїй мрії,
Махнув рукою на біду
І моментально молодіє,
Уздівши жіночку руду.
Блаженні настрої весняні
І вітер теплий із-за гір!
Передо мною на екрані
Підписаний нарешті мир,
Свобода від страху і злиднів,
А приділ на обід такий,
Що не осилиш і за три дні,
Хоч їстимеш на дві щоки...
Весна! Багато в цьому слові
Буяння й радості й тепла.
То ж навіть в клітці баракові
Весна надію принесла.

1947

¹⁾ Редактор гумористичного журналу "Проти шерсти" — Л. Сенишин.

²⁾ Співробітник журналу С. Ковальський.

НАДГРОБНЕ СЛОВО

Капут ОУТ!') Пішло добром
Воно з нечемної плянети.
Хай будуть пухом і пером
Йому англійські сигарети!

Лишився спогадом у нас
Об'єкт для дружніх гуморесок,
Зелена виказка — аусвайс
І чесно виплачений внесок...

Знов неочолені Ді-Пі
Мотатись будуть по Тиролю
І у господарів скупих
За щось міняти бараболю.

Знов кожний сам собі ОУТ,
Як кажуть, альфа і омега...
Уже ні лайка, ані суд
Не доженуть ОУТ-сердегу.

Мир праху тлінному його!
Колись і ми всі прахом станем,
І як не кинуть у вогонь,
Ще лахів без ОУТ дістанем...

Тепер же, сповнені жалю
І непідробленого горя,
Присвяту так кінчим свою:
Про мертвих кепсько не говорять!

1947

') ОУТ — Об'єднання Українців Тиролю, управа якого пустила "наліво" пів вагона англійських сигарет.

ЧИ НЕ ПОРА Б?

Кого б ви не поставили в хлівці:
Коня, козу, бичка з широким чолом —
Одразу ж всі особи ці
Почнуть шукати з харчем жолоб.

А чим, скажімо, від тварин
Різниться в функціях людина?
І в людського, і в цапового сина
Як світ стоїть, закон життя один.

Ото ж і в нас, що вибрались за мур,
На світло, з дозволу сказати,
Для себе жолоб почали шукати
Засновники референтур...

Де п'ятеро людей — там творять філіял,
Де двоє — там один стає репрезентантом...
Вже установ у емігрантів
На піддержави стало б назагал.

А праці тої скрізь — як теплоти в заметі:
Переписати люд, що на простори втік,
Знов приріст перевірити за рік
Та видати колись по сигареті.

Чи не пора б референтурне коло
Звузити так, щоб лишився один
Усій компанії для харчу й для води
Загальновизнаний і необхідний жолоб?

1947

ОДА АРГЕНТИНИ

Благословенна будь, земля,
Країна сонця і спокою,
Яку ніхто не визволя,
Де тільки мата') є гіркою.

Тут не розпалюють війну,
Не ждуть її, як віл обуха,
Тут дід так скаче, як онук,
І ходять коні в капелюхах.

А хліб, і м'ясо й цигарки
Лежать навколо, під ногами.
Коли б добробут отакий
У большевицькому бедламі...

Та не потрапить знаний "рай",
Навіщо хліб? Читай часопис!
І з насолодою конай
В ім'я загарбання Європи.

Два непорівняні світи.
Де ж, справді, вбогий? Де багатий?
Чи проміняв би, друже, ти
На Колиму тепло Ля-Пляти?!²⁾

Чи передав би сам себе
В ті руки, що сують під носа
Короткий курс ВКП(б)
І кілограм на місяць проса.

Благословенна будь, земля,
Де всі коти й собаки цілі,
Де гніт ніхто не вихваля
І норм не виробляє в милі.

Живем на світі вік один,
То ж хай на обширах ядерних
Побільше буде Аргентин,
А не країв есесесерних.

1949

¹⁾ Гірка травичка, що її аргентинці вживають замість чаю.

²⁾ Одна з великих річок Південної Америки.

ПРО ЗЛОБНІСТЬ

Щось прикре діється весь час серед нас.
Кричимо, що вже досить взаємних образ,
І треба, мовляв, не на жарт, а рішуче
В об'єднанні взяти активнішу участь.

І робимо скрізь реверанси легкі
(Не тижні і місяці — цілі роки),
І десь там зустрівшись, за принципом сталим,
Люб'язно і ніжно махаєм хвостами...

Та тільки віддалились кроків на два,
Вже інші панують думки і слова:
Той має на плечах не голову — бубон,
Тому не завадило б дати у зуби,
Того слід без жадних вагань і жалю
В очах громадських дорівняти нулю...

І смішно, і нудно дивитись навкруг,
Хіба ми щось скажем, як другові друг?
О, ні, ми лиш стежимо оком неситим —
Кого б і за що яксильніш укусити...

Минають за тижнями тижні, роки,
А ми все незмінні, а ми все такі.
Чи ж дивно, що й досі спільний наш візок
Назад їде три, а вперед — тільки крок.

ОСІННІ НАСТРОЇ

Підпершись рукою, повісивши ніс,
Сидить на басурі¹⁾ сумний комуніст.
Він паспорт советський отримав давно,
Тепер же виходить, що справа г....
До "раю" не думають досі везти,
У п'ятій колоні лишили, чорти,
А хто ж би забув, що до п'ятих колон
Не дуже прихильний місцевий закон.
Помітять десь шкоду, візьмуть за хвоста,
І викинуть з краю, як з шафи кота.
Недарма, недарма сумний комуніст,
Він знов двісті пезів за паспорт відніс,
А там ще на "Світло",²⁾ а там на Китай...
Хотів, не хотів, а підмогу давай.
І в душу в'їдається сумнів — хробак:
— Чи так я повівся, чи, може, не так?
Тут льота, і хата, і власний тажер,³⁾
А там всі тажери нечистий пожер.
Тут можна по м'ясу ходити, а там
На місяць з бідую дадуть кілограм.
А знов же стаханівські норми не міт,
Від них моментально підтягне живіт.
І думає думу поважний земляк:
— Хай трафить агента советського шляк,
Коли б назад седули⁴⁾ я не віддав,
І зараз би спокій святий в хаті мав!
Найкраще — любити усе віддала.
Яка ж вона є, есесерна земля?
А може, і справді не встоїш на ній?
Ще "батько народів" потягне у бій,
А бій — це прекрасна і доблесна річ
Тоді, коли сам заховався за піч.

¹⁾ Смітник. ²⁾ Комуністична газета.

³⁾ Підприємство.

⁴⁾ Аргентинський паспорт.

Ось "вождь" всю війну в бомбосховищі був,
А потім герой став на цілу губу.
Найвищі звання, ордени і хвала
За те, що країна кістьми полягла...

Не думай, земляче, бо думати — гріх,
Пакуй свої речі тихенько у міх,
І жди, коли свиснуть любимі брати,
Що можеш до порту вже плентатись ти.

1949

МАРШ ДІПІСТІВ

Нас вітром здуло з рідної землі,
Бо там не можна жити, взагалі,
Тепер же клич ми маємо один:
Єднайтеся, Діпісти всіх країн!

Даремно Сталіна нам тичуть скрізь під ніс,
Ми знаєм добре, що народам він приніс,
Тому б'ємо з усеї сили в дзвін:
Єднайтеся, Діпісти всіх країн!

За горло здушує людей Ве-Ка-Пе-Бе,
Життєві розкоші собі лише гребе,
Та не спинити їй святий до волі гін.
Єднайтеся, Діпісти всіх країн!

Московську наволоч ненавидимо ми!
Не треба нам червоної тюрми!
Комуні в голову заб'єм залізний клин!
Єднайтеся, Діпісти всіх країн!

Тікає люд зі сходу з кожним днем,
Та буде час — повернемось, прийдем,
І по руках дістане чортів син.
Єднайтеся, Діпісти всіх країн!

1950

ДО ПРОБЛЕМИ МИРУ

Плює Москва Америці у чай,
Та не зважають чемні дипломати.
Мовляв, ось в рота наплюють нехай,
Тоді уже почнем відповідати...

Навіщо лаятись? Ми любимо спокій,
Кіно і бізнес, гуму до жування.
Десь свище там комуністичний кій,
Але до нас, напевне, не дістане.

І тиснуть руки визнаним катом,
Тривалий мир пропонують мерзоті,
Що волю вкрала не самим лиш нам,
Що в пір'я вбралася на людських крові й поті.

Чудні діла! Часу потворна суть!
Тоді, мабуть, мізки ввійдуть в орбіту,
Коли московські атоми знесуть
Принаймні пів Нового світу.

А поки — крок вперед і три назад,
Засідання... Наради... Асамблеї...
І кожен рад поцілувати в зад
Союзницької "матушки-Расеї".

1950

ПРОЛЕТАРІ, ЄДНАЙТЕСЯ!

В ССРСР провадиться шалена пропаганда проти "англо - американських імперіялістів". (3 газет)

Браття! Друзі! Товариство!
Не йдіть на поталу!
Знов хотять капіталісти
З'їсти нас помалу...
Починають від Кореї,
А кінчать Берліном.
Будьте віддані ідеям
Сталінським, орлиним.
Чи ж у нас немає волі
Окремій істоті?
Можна гинути на полі,
Можна на болоті.
Уривайся, хто як знає,
Не чіпнемо й нігтем.
Ну, звичайно, розстріляєм,
Коли схоче бігти.
У своїй брехні бездонній
Вороги уперті.
В нас лиш десять мільйонів
По таборах смерти.
Тільки десять, не п'ятнадцять,
Як про це писали.
Присягнути може, браття,
Сам товариш Сталін.
А якщо на Україні
Винищили трохи,
То, їй-бо, не більш третини,
Інші — ще не здохли.

Ми за мир, і ми за волю
У цілому світі,
Провідну лиш дай нам ролю,
Нашій ком-еліті.
І тоді настане спокій,
Злагода і тиша.
Жити буде на всі боки
Краще й веселіше...

1950

ЧЕРВОНИЙ БІС

Прищемили в Кореї хвоста,
Зблід бісище, бо сила не та,
Та чи ж може спинитися біс,
Коли з кимсь сперечатись поліз?

І тому він іде в інший бік:
На безводдя берлінців прирік,
А щоб жити було веселіш,
Перетяв і електрику ніж.

Біс віденців штовхає на бунт.
Галасують: — Геть доляр і фунт!
Хай живуть всесоюзні рублі!
(Хоч ціна їм сьогодні — нулі.)

Другий фронт улаштовує біс
І Америку водить за ніс.
— Я не я, це трудящий народ
Хоче вам наплювати у рот...

Та вже всі знають бісову гру,
Розкусили московську мару,
І спокійно очікує світ
Неминучих рішаючих битв.

Хай же скорше приходять вони,
Щоби зникла влада сатани,
І на місці недолі і сліз
Мир і спокій відчули б ми скрізь.

1950

ДУМКИ НА ДОЗВІЛЛІ

На минуле впала точка.
З-під лімонного листочка
Оглядаєм Божий світ.
Чи і тут він рівно ж зблід,
Як у сталінському раї,
Де народ собі конає,
А вождям, як і раніш,
Жити краще й веселіш...
Ні, над цим незнаним світом
Щедро сонечко розлито,
І у кожного в очах
Тільки усмішка, не страх.
Ходять вдягнені, узуті,
Соцзмаганнями не скуті,
І душі їм не скребе
Краткий курс ВКП(б).
А писали ж в "рідній" пресі:
Світ Новий не має чести,
Він такий, і він сякий,
Там ніщо робітники.
Збиток маючи на хлібі,
Дохнуть фермери, як риби.
Всі обідрані, нужденні,
Півдоби працюють денно,
А з бичем, задерши хвіст,
Походжа капіталіст...
Для якої ж, власне, цілі
Ці брехеньки застарілі?
А для тої, що Москва
Гнилизну свою хова.
Де найбільший гніт і утиск?
Де роздягнені й роззуті?
Де працюють у ярмі?

Де женуть до Колими
І вночі, і вдень, і рано?
Може, тут, за океаном?
Ні, таки тобі, Москва,
До Америк чорта з два!
Ось украсти пляни, шкіци,
Атомові таємниці,
Для подібних цій афер
Має хист ССРСР.
Хай же він брехнею диха,
Ми ж, позбувшись злого лиха,
Вірим: прийде час такий,
І червоні ганчірки,
Що за прапор правлять нині,
Будуть дерти в Україні —
На онучі і на те,
Що в виходок скрізь іде...
Упаде тиран вусатий,
І до рідної нам хати
Завітає врешті мир.
А тепер, після зими,
Ми радіємо, як діти,
У цьому, в Новому світі,
Волі, сонцю і теплу,
І московську кабалу
Зневажаємо докраю.
Тільки той, хто горе знає,
Хто покинув "рай"-руїну,
Щиро цінить Аргентину.

1950

ПІСНЯ ПРО КЛІМАТ

Хто прибув з Європи,
Має справжній клопіт,
Звичок бо старих вагу несе.
І земля, і небо
Не такі, як треба,
Чисто переплуталось усе.

Вийдеш собі з двору
У ранкову пору,
Відшукаєш південь, північ, схід...
Сонце ж з того краю,
Де у нас сідає,
Прокладає стежку у зеніт...

Завжди місяць травень
Був у нас ласкавий:
Не полічиш квітів і пташок!
Тут же шепчеш тихо:
Для якого лиха
Кинув я гуцульський козушок?!

А ще ж буде липень,
Той, що вітром сипе,
Вітром-буревієм льодовим.

Люба Аргентино,
Добре, що чарчина
Дешева й доступна тут усім!

Та зате у січні
Прийдуть дні клясичні:
Сонечко пригріє, припече,
Будемо, як коні
Десь на перегоні
Мокрими від п'ят і по плече.

З року і до року
Звикнемо потроху,
До усього звикне чоловік,
Тільки не до "раю"
В сталінському краю,
Де людина впряжена, як бик.

Де від конституцій
Лишивсь хвостик куций,
А від революції — тюрма.
Хай у липні зимно,
Та живуть тут вільно,
Без комуністичного ярма.

Заспіваймо ж, друзі,
Про квітки у лузі,
В жовтні ми їх рватимем отут,
А травневий холод
Нам душі не коле,
Бо злагода й воля всім цвітуть.

1950

НЕЗМІННИЙ ЗВИЧАЙ

І вигідна, і красна
Робота дармова,
Тому до неї ласа
В усі часи Москва.

Петро, що звався великим
(Хіба лише за зріст!)
На фінських багнах диких
Поставив "місто міст".

А руки ж не Петрові
І не його рідні,
"Хахлів" дешевій крові
Завдячують вони.

Пізніш прийшла "Катюша" --
Цариця всіх повій,
І українську душу
Взяла під чобіт свій.

Кріпацтво насадила
У вільному степу,
І весело, і мило
Жилося в ту добу...

Царям на зміну Йосип
Сів правити в Кремлі —
І, як раніш велося,
Позбавив люд землі.

А горе ще й поширив.
(Куди вже тим царям!)
На Колимі, в Сибірі
Чи не страждалось вам?

Руками дармовими
Будується Москву.
Коли ж, нарешті, ними
Їй скрутят голову?!

1950

БАЛЯДА ПРО МОСКВУ

Там, де Місяць колючий, як ріг,
Де туман на піски наліг,
І провулками й серцем крива,
Причаїлася хижа Москва.

І блищить навкруг неї канал,
Де чекіста розгулював шал,
Де загиблих людських голів
Не збереш у мільйон мішків.

А кремлівські зорі, як кров.
Скрізь червона стирчить хоругов,
І на варті від волі спокус —
Намальований сталінський вус.

Причаїлася хижа Москва,
Що вже душить не рік і не два
Безталанних своїх сусід.
Скрізь спливає кривавий піт,
І конаючий з болем і злом
В бік московський грозить кулаком.

Так чому ж не піднести кулак,
Поки він ще твердий, як чурбак,
І на голову чорних потвор
Не спустити залізний топор?

Так чому ж умирати рабом
За новітній безбожний Содом,
За те вчення, що тягне світ
Не на берег, лише під лід.

Причаїлася хижа Москва,
Атомових пісень співа,

І чекає солодку мить,
Коли все і усіх полонить.

То ж і далі, світе, дивись,
Як тріщить твого спокою вісь,
І за крок, за один лише крок
Від безодні стоїть твій дімок.

1950

НА ВСІХ ЯЗИКАХ

Піснею про Сталіна
Починаєм день...

(З советської пісні)

У тайзі, де і сонце не сходить,
Де під хмарами смерть і зима,
Ощасливлені "батьком" народи
Все ж на світі живуть не дарма.

І лиш в теміні передранковій
Вдарить дзвін на підйом для рабів,
З усіх лігов брудних баракових
Всенародний почуємо спів:

— Та бодай же ти, кате, вдавився!
Щоб зогнив ти, падлюко, живим!
Ми росли пшеницю і вівса,
Ти ж добробут розвіяв у дим.

— Проклят будь на віки, паразите,
Що ніколи не нюхав труда.
Ми, сім'ї робітничої діти,
Гинем тут без вини і суда.

-- Над усе ми науку кохали,
Не щадили здоров'я і сил,
Ти ж нас кинув, хижаке зухвалий,
Наче падло, між сніжних могил.

Починається ранок піснями
Отакими, приблизно, як ці,
Скрізь, де вдерлися сталінські хами
З нагаєм у кривавій руці.

То ж не схибив поет мимоволі,
Справедливі у нього слова.
Дай лиш Бог, щоб про муки і болі
Наш народ вже недовго співав!

1951

СТАЛІН І БАКТЕРІЯ

Хоч в ріг баранячий зігне
Гостей незваних Берія,¹⁾
Та все ж проникла в кабінет
До Сталіна — бактерія.
Усілась зручно на столі,
Між вибраними творами,
І мовила, як з-під землі:
— Ну, батьку, поговоримо...
Так, значить, ми корейський люд
Винищуємо пляново?
Так, значить, нам належить суд
Разом з американами?
А знаєш ти, всесвітня тля
І пан Есесесерії,
Що не привезено здаля
Найменшої бактерії?
Натомість, переможе де
Твоя чітка програма,
Там люд наввипередки йде
На лоно Авраама.
Бо зимно тілові й ногам,
Бо їсти — кіт наплакав.
Причому ж тут, подумай сам,
Бактерія-бідака?
І відповів, зітхнувши, вождь:
— О, миле сотворіння!
Сумління власне не тривож,
Бо що таке сумління? —
Старий прогнилий забобон,
Буржуйський пережиток.

¹⁾ Нарком НКВД.

Не можу я перед ООН
Співать собі на збиток.
Тому то звалюю вину
На голову сусіди,
І хай на неї, на дурну,
Впадуть найбільші біди...
— Так, так, між іншим, я — чума, —
Призналася бактерія
І в рота плигнула сама
Вождю Есесесерії.

1952

ЯК МИ МИРИМОСЬ...

Дулись майже два роки.
(Ті такі, а ці сякі!)
І нарешті, в добрій згоді,
Ухвалили: дутись годі.
Зберемося всі для миру,
Руку витягнемо щиру,
І тоді почнеться в нас
Ренесанс, репрезентанс...

Ось зійшлися, добре сіли,
Посміхнулись, закурили,
Хтось поплескав по плечу
Опозиції свічу...

Тут би саме вже й миритись,
До кінця договоритись,
Але раптом — оком глип —
З конопель стриба Пилип...

І погнав, як віз під гору,
Переконливо і скоро:
— Люди, браття, підождіть,
Бо в мене душа болить...
Ще як вперше ми єднались,
Тут були такі нахали,
І вони, лайдацькі діти,
Досі ще на нас сердиті...

— Та ж миритись ми зійшлись, —
Зауважив гість якийсь.

У Пилипа — рогом очі:
— Я миритися не хочу

І пропоную одну —
Бойову святу війну!

Загули, заторохтіли,
(Хтось аж чхнув з усеї сили),
Під ногами знявся пил,
І... лишивсь порожній стіл.

Так Пилипове втручання
Перекреслило єднання.

1952

ЗУСТРІЧ НА НИЗИНАХ...

Зустрілися два песики,
Два песики — ровесники,
Вклонились дружньо: — Гав!
Взаємно все обнюхали,
Полопотіли вухами
І мовили: — Седдавн!')
Тоді розговорилися,
Думками поділилися
Про труднощі життя...
Які в кого господарі,
Чиї вже хати продані,
І хто зійшов з пуття.
Сказав Руденький: — Братику,
Таку міцну пиятику
Іще не бачив ти.
Всі чеки, що зароблені,
Негайно ж і угроблені,
Летять під три чорти...
Чорненький махнув лапою:
— За шию нам не капає,
Нехай від скуки п'ють.
А в мене, як навіжені,
Сидять при телевіжені
І гавкнуть не дають.
— Мене годують шинкою...
— А я губами бринькаю,
Аж поки ковбаса
У роті не опиниться.
Коли вже вона зміниться?!
Хоч литки їм кусай...

') Сідай — (англ.).

— Я сплю на пухкім килимі.
— А я з моїми милими
Господарями сплю.
В ногах у них пригріюся,
Ще й ковдрою накриюся,
Бо шуму не люблю.
Так розмовляли песики,
Два песики - ровесники,
І раптом спокій щез.
Вони разом побачили:
Йшов мимо розкарячений
Худий-худющий пес.
— Гей, зупинись, приятелю!
Де, до лихої матері,
Узявся ти такий?
У нас, в собачій нації,
Ніхто свідомо, наче би,
Не йшов у босяки.
Спинився пес замучений.
— Я ж у цих Стейтах Злучених
Лиш щойно опинивсь.
Прибув на еміграцію,
Без хати і без праці я,
Голодний, як та рись...
А жив я, друзі-братики,
(Признатись вам пора таки)
Ще гірше, ніж свиня...
Нечесаний, некупаний,
Валявсь між гною купами,
Мерз взимку без огня.
Їв рідко, що траплялося,
Що від людей зосталося,
А люди ж і самі
Живилися капустою
(Нехай би було пусто їй!)
Від ранньої зими.
Була картопля інколи...
— Із м'ясом, чи із шинкою? —
Спитав Чорненький пес.
— Із м'ясом? Ви жартуєте?

Чи з бідного кепкуєте?
У нас над м'ясом — хрест.
Хіба за добру вісточку
Дадуть погризти кісточку,
Та тих вісток — чорт-ма.
Найширшою скрізь темою,
Загальною проблемою:
Доноси, штраф, тюрма...
— А гавкати дозволено?
— Коли язик не зголено,
Півголосом — атож.
У нас відносно голосу
Горлянки розкололися
І резонанс не гожд...
— А як у вас туристика?
— Туристика — це містика
І мрія золота.
В порядку туристики,
Ми ловим жовті листики
І власного хвоста.
— А ти хоч їздив карою?
— Цією ось примарою?
У нас не густо їх.
Коли ж якась появиться,
То пси, як мухи, давляться,
Тікають з усіх ніг...
— Чим славна в вас республіка?
— Та... діркою від бублика
І "лаптями" також.
А ще багато атомів,
Як станем воювати ми,
Тоді уже — дайош!
Перезирнулись песики,
Два песики - ровесники:
— За віщо ж воювать?
— За віщо? Нам не сказано,
Суворо зобов'язано,
Мовляв, цить, вашу мату...

— А звідки ж ти, невдачнику?
У нашому собачнику
Таких нема тепер.
І мовив старець пошепки:
— З села Червоновошівки
А край — ССРСР.

1952

СОН СТАЛІНА

Приснився Сталінові сон:
Він їде в Вашингтон.
Чому? Для чого? — Сам не зна,
Така, бач, примха сна.

І ось під носом Білий Дім,
І тихо, тихо в нім.
Ні охорони, ні собак,
Заходь, хоч так, хоч так...

Зайшов. Порожній кабінет,
І Рузвельта сильвет.
— Франкліне! Друже мій! Овва!
Ти знову голова?
Тоді дозволь тебе просить
Америку відкрити...

Сильвет, здивований, аж чхнув.
Що? Що? Я недочув.
Відкрить відкритє? Ке сіжо?')
Здурів ти, дядю Джо?!

— Та ні, колего, заспокійсь,
Чи йолоп я якийсь?
Відкрити хід за океан,
Як досі на Балкан...
А я б тут пару днів пожив,
Колгосп тобі б завів,
Ну, і авжеж, під Уол-стріт
Підклав би динаміт.

') Що це значить? (Есп.)

Ідеться про розумний крок.
Погодишся, дружок?

Замисливсь Рузвельт. Раптом — трісь!
Хтось в двері увалився.
Спішить до Сталіна, співа
І руку підійма.
А у руці не меч, не ніж,
Властиво, — ні чорта,
Лиш фіга, як горіх-спориш
Видніється крута...

— Сеньоре! Що це за презент?
Мені? Творцю доби?

— Так. Айзенгавер - президент
Відповіда тобі...

ЯК СТАЛОСЯ З ГРИЦЕМ

“Ой, ходи ж бо, Грицю,
до православних жінок на вечорниці”.

(Автентичне. З оголошення
перед забавою).

Ой, ти, Грицю славний,
Ходь до православних,
Бо між католичок
Мало гарних личок.
В них не та структура,
В них грубіша шкура,
І — такі є вісті —
Що не все на місці...
Ой, Грицуню, хлопче,
Най тя когут стопче,
Як підеш у танок
З кимсь із галичанок...
Довго хлоп вагався,
Довго огинався,
Та, нарешті, Гриця
Вдарило жениться.
Оженився зразу,
Собі не в образу,
Живе — проживає,
Діточок чекає.
В Гриця молодиця —
Чиста, як криниця,
Наче небо, ясна,
Як зоря, прекрасна.
Де ж вона вродилась,
А після хрестилась?
Хто ж те диво, братця?
Можна вам признаться:

З України родом,
З нашого народу,
А її імення —
Гуцулочка Ксеня.

1953

ТВЕРДИЙ КУРС...

Між гаслами черговими:
"Америку дайош!"
Та з Айком Айзенговером
Дістав мороку вождь.

Ах, Айче — генералище,
Де, в дідька, взявся ти?
Москва на думці мала ще
До Індії дійти.

Ковтнути мовчки Африку,
Єгиптом закусить,
І здійснили б без заклику
Проблему миру в мить...

Америка, Америка,
Акульська сторона!
Компартію гістєрика
Напевне, докона.

Без вибухів, без вистрілів
Нову почали путь:
Вишинському — міністрові
Руки не подають.

А скоро, може, й викинуть
За двері, за поріг.
У ділі цім великому
Хай Бог би допоміг!

1953

СОЦАНТИСЕМІТАМ

Докотились до чорної сотні,
До погромів на давній взірець.
Приготовано зашморг мерзотний
Для настрашених ший і сердець.

Це в країні суцільного щастя,
Де немає ні кривд, ні обид,
Де карали, з наказу власті,
За одне лише слово "жид".

Вихваляли жидівські ізгої
"Батьківщину усіх людей",
Та ніколи кохання з Москвою
У житті до добра не веде.

За потіхою прийде заплата,
Гарантовані мудрі права:
Під акорди московського "мата",
На підлогу впаде голова.

Не одна і не десять, а — безліч.
(Любить розмах червоний друк!)
Від міністра до бідного теслі
Досягне смертоносний крук.

І лишається суттю своєю
Порівняння не дуже нове:
Із людьми не вмирають ідеї,
Гітлер згинув, а Сталін живе.

1953

НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

Рік за роком небораки
Говорили про одно...
І нарешті, сіли маком
На самісеньке дно.

Айзенговер, Айзенговер,
Знаменитий генерал!
В передвиборній промові
Весь ти вичерпав запал.

І тепер — назад три кроки,
А вперед лише один.
То ж холера на всі боки
Розповзається без змін.

Конференції, візити,
Реверанси іздала.
Тіта морда неумита —
У палатах короля.

І — нова чеснот окраса,
Миру біла короков,
Кандидат гоноріс-кавза,
Майже геній — Маленков...

Говорили і говорять,
Та з того ні ме, ні бе.
Де ж ти бродиш, наша доле,
Не докличемось тебе!

1953

УЯВНА РОЗМОВА

— Що ж робили ви, браточки,
Як зірвалися із точки,
Себто, виїхали з краю?
Щось корисне, я гадаю?

— О, звичайно, Ми боролись
За свої найвищі ролі,
За партійні переваги,
За футбольні й інші змаги.
Ми ночей не спали часом:
Все на службу бідним масам,
Тим, що лишилися удома.
Не лякала нас ні втома,
Ані збитки матер'яльні.
Ми до ворога безжальні:
Як напишем, як ушкварим
Про советських комісарів —
Ой же, їм в Москві не спиться,
Ой же, бліднуть їхні лица...

— Ну, а ще?

— А ще в суботу,
Як закінчимо роботу,
Улаштуємо забаву
І танцюємо на славу
Нашій рідній батьківщині.
Ми в жертвенному терпінні
Вихиляємо бокали
За державні ідеали,
За соборну, незалежну,
У своїх правах безмежну...

— А крім того?

— Трохи плачем
За всіма, кого не бачим,
За степами, за річками,
За вишневими садками...

— Це й кінець?

— О, ні, не все ще.
Коли хтось дурниці плеще
Про тяжку діяльність нашу,
Ми того бойкотом страшним,
Ми плямуєм, галасуєм,
Ми самих себе не чуєм...

— Дуже мудро, дуже добре,
Слава вам, міцним, хоробрим!
А тепер беріть лопати
І гайда — шляхи рівняти...

1953

ХТО ДАЛІ?

То не вигадка, не містерія,
Не рябої кобили сон,
Друг пригноблених — маршал Берія
Загубив свій насиджений трон.

Був "соратником", і учителем,
і міністром паскудних справ,
Ну, і раптом ось усі титули
Язиком чорт московський злизав.

Що то робиться в світі білому!
Вчора пан, а сьогодні сміття.
Може, черга вже й Ворошилову,
Може, Молотов жереб потяг...

Через тридцять літ правду мовили:
Ворог... Виродок... Підла душа...
За Хрущовими, Маленковими,
Очевидно, народ поспіша...

То ж нехай жеруть одне одного,
Чим скоріше, тим краще для всіх.
Після генія всенародного
Від вождівства немає потіх.

Боком вилізуть норми з плянами,
І колгоспи, і інші діла.
Над кремлівськими вуркаганами
Немезида меча підняла!

НЕМА НІЧОГО

Москві над сателітами
Урвалася керма.
Є тисячі забитими,
Однак, війни нема.

Блукає мир Кореєю
(Бо стежка не пряма),
Всі тужать за ідеєю,
Ідеї ж, бач, нема.

Є версія, що Персія
Советам не кума.
Шах, "файний хлоп", уперся як!
Хоч сили і нема.

Британський лев коростою
Покрився недарма:
Кремлеві шлях випростує,
Бо совісті нема.

Ще Франція на станції
Політику трима,
Бо уряд тільки вранці є,
А вдень уже нема.

Схід гарячково зброїться,
Америка дріма.
Чекаємо: щось скоїться,
Але новин нема.

У нас весна у натиску,
На Заході — зима.
Збираємось єднатися,
Та успіху нема.

1953

ВІТАЄМО!

Не з старим, а з Новим роком
Звичним кроком, ще й з підскоком
Нам іти.
Що поробиш, все минає,
Все потроху шляк трафляє
В світі суєти.
Був собі п'ятдесят третій,
А тепер ось: де ти, де ти?
Доганяй, а-гей!
На її величність, вічність
Має вплив лиш Бог Предвічний
І ніхто з людей.
Ми піщинки, порошинки,
Що вродилися від жінки,
Знаємо своє:
Працювати, спати, їсти,
За інтерес особистий
Дбати перш за все.
Ну, і дбаєм, добуваєм,
Бережемо гріш,
І, не видавши ні грама,
Линем в лоно Авраама,
Позіхнувши лиш.
То ж хоч раз на рік підскочим
Вище власних заохочень,
На усю губу.
Сплатим внески, купим книжку,
(Ясно, виторгуєм знижку),
Піднесем добу.
Дамо centa на пожертви
Тим, хто ще не встиг умерти,
Хворим і старим.

Ми ж гуманні, ми чутливі,
Ми свідомі перспективи
В колі світовім.
За усі оці ознаки
Вип'єм друзі, паки й паки,
Бо під рік Новий
Як зневажити чарчину,
Не спочити біля тину
Тілу й голові?!

1954

ЛЬОВА ЗІ ЛЬОВА

Був собі партійний Льова.
Льову вирядив до Льова
Сам ЦК Ка-Пе-Ес-Ес
І сказав: — Ти — вірний пес,
Маєш кігті, маєш зуби,
То ж видряпуй і вирубуй
Всіх "ізмєнників"-хахлів.
Мусить бути вже не "Львів",
Тільки "Львов". Понятно? Чау!')

І поїхав величаво
Льова в Львів. Аж сім років
Він судив, саджав, вивозив,
Ввів на хліб аптечні дози,
Постарався роздягти
І роззути вдячне людство,
Орден мав за ті паскудства,
Був щасливий, та раптово
Здох собі товариш Льова.
Ну, а Львів стоїть і далі,
Той же він, як люди знали —
Княже місто, місто Льва!
М'яка в Льови голова
І у тисяч інших Льов,
Щоб зробити з Львова "Львов".

1954

') Бұвай! — (Есп.)

ОБИЦЯНКИ - ЦЯЦЯНКИ

За справу Маркса — Маленкова
Готове все — хоч на той світ.
Уже стахановки-корови
Удої збільшили на літр,¹⁾

А на всекурячій нараді
Ухвалу прийняли таку:
"Яечка нести дуже раді
Величиною по горшку".

Не відстають від птиць і свині,
Вони на честь нових ідей
Заприсяглись родить віднині
Самих годованих свиней.

З цього виходячи, "папаша"
Пообіцяв, що простий люд
За пару літ дістане кращий,
Аж небувалий добробут.

І кожен матиме в державі
(Дивись, примірюй і носи!)
Ознаку гідности і слави:
Штани, калоші і "часи".

Гратулювати б вожденцям
За цю турботу, тільки ж їм
Уже не перший раз брехати
Маштабом більшим і малим.

¹⁾ Очевидно, за рік часу.

Хоч обіцяєте не зле ви,
Та дійсність лишиться тяжка,
Аж доки цілому Кремлеві
Дадуть під спину копняка.

1954

ВОЗ'ЄДНАННЯ

Воз'єднали вогнем і мечем,
Хай би з пеклом вас воз'єднало!
Любить, любить Москва гаряче
Українську пшеницю й сало.

Любить "братніх" сусідніх рабів,
І від щирої тої любови,
Не шкодує їм концтаборів,
Морить голодом, топить у крові.

Лиш подумати: триста літ!
Триста літ під'яремної муки!
А байдужий до ближнього світ
Як Пилат, умиває руки.

Умиває, стискає долонь
Шахраям, волоцюгам, паскудству,
Що готують залізо й вогонь
Для усього, ще вільного, людства.

Воз'єднати хотіла б Москва
Із собою усі держави,
І настане, мовляв, нова
Ера розквіту, щастя і слави...

Що ж, розвішуйте вуха і ждять
Мудреці, теоретики миру,
Поки вас в несподівану мить
Не оглушить червона сокира.

Ось тоді вже напевно підуть
В небуття реверанси й хитання,
І пізнають "політики" суть,
Справжню суть отого воз'єднання.

ВСЕ О - КЕЙ!

Нема над чим сміятись,
Усе іде чудово,
Тіка колона п'ята
Під захист Маленкова.

Британський лев підвищив
Свій голос миродайний,
Французи хвацько свищуть
На стан в Індокитаї.

Раніш писали ноти
Лише з причин важливих,
Тепер же нотний спротив
Направо і наліво.

По спротиву — ухвала:
Не треба суперечок,
Простору бо чимало
Для вовка й для овечок...

Доволі вже, доволі
Лякати світ війною!
За мир, за правду й волю
Усі стоять горою.

А двадцять мільйонів
В кацетах — це ж дрібниця,
А деспоти червоні —
Правдива небилиця!

Над круглою землею
Повітря і проміння,
І підстрибом до неї
Спішить благовоління...

1954

ДОГРАЛИСЯ

В Америці демократи домагаються
заборони комуністичної партії.

(3 г а з е т)

Таємниці викрадали,
Всюди доступ мали,
Батьківщину і народ свій
За гріш продавали.

Та кінчилось, провалилось,
Впало і розбилось...
Отакого комуністам
Аж ніяк не снилось.

У Країні Вашингтона
Підвищили тона:
— Досить шкодити, сопливі,
Лізьте під ослона!

І сидіть, як мога, тихо,
Бо трапиться лихо.
Всіх червоних патріотів
Покладем під ніготь...

Ах! і Ох! Яка досада!
Знана амбасада
П'є горілку у жалобі
За скривджене стадо...

Поспішають телеграми
Комінформу — мамі:
Ждем інструкцій, ждем поради,
А душею — з вами.

Щось то буде, — кажуть люди,
Може, пошесть збудем...
Може, може, якщо стануть
Праведними... Юди.

1954

ФІГА В КИШЕНІ

По всіх усядах радяться,
На турка стати хваляться,
На турка, на московського,
Георго - Маленковського.

І обіцяють голосно,
Що глиняного колоса
Ось-ось уже укоськають,
Як сталося із Йоською.

А врешті все — теорія,
Бо вільна територія
Від балачок утомлена,
Трагічно знерухомлена.

Така собі інстанція,
Колишня горда Франція,
Чуб притрусивши попелом,
Із ЕОС'у потьопала.

"Великий" другий грається,
В Китай на прощу шляється,
Дорогою ж, у родички,
П'є знамениту "водочку".

Отак воно на практиці.
Не дано бідній ящірці
В орла перетворитися,
У просторі носитися.

Хвилиenne заспокоєння —
Прикметою сучасности,
А ідеал визволення —
В чийсь приватній власності.

1954

ХИМЕРНЕ ІМ'Я

Було собі слово, простий трафарет,
По-нашому — рада, по-руськи — совет,
І ось через примху того, хто "веде",
Його причепили мільйонам людей.

Нема українців, кавказців, мордви,
Віднині без націй, спільнот, живи,
Бо ж нація, ясно, старий забобон,
У неї традиції, мова, закон,
У неї не дуже велика любов
До тих, що прапори покрасили в кров

Як дурень з торбиною, носяться там
Із словом, що в'їлось в печінки всім нам.
Чому ж то "советський", не інший якийсь?
"Пробуджений", скажем, "залізний", "грімкий",
А може, "зірковий", а може (не в жарт!)
Геройським назвати народ би той варт.

Бо хто ж більше горя в житті пережив?
Для кого так мало є радісних днів?
Кому на всі просьби химерний "Совет"
Відказує ясно і коротко: "Нет!"

Вожді самозванні, не вічні ж і ви,
Потонете в морі вогню і крові,
А нації житимуть, вільних людей
На мотузі довго ніхто не веде.

І вмере ідіотське "советське" ім'я,
Щаслива по-справжньому стане земля,
За це, за майбутнє без сліз і жалів
Підносим ми прапор священних боїв!

1954

МАРШ ЗГОДИ

Досить! Набридло! Не хочем!
Нічого, справді, ділити.
Дві українські "еліти"
Те ж, що за сутки дві ночі.

Можуть бути партії й групи,
Відьми, чорти і диявол,
Тільки єднаймося до купи,
Згідно державних правил.

На одну лавку посадим
"Клич" і "Мітлу" і "Слово".
Де ж ті існують вади,
Щоб не збороти їх знову?

Ясно, що свій не ворог,
Ясно, що свій не "зануда".
Ми сваримось дуже скоро,
Мириємось довго і трудно.

Діти не діти — селепки —
І запальні, і вразливі.
Втрату десятої клепки
Нам закидають, можливо.

Все ж це від тої натури,
Що козаки її мали:
Вип'є барильце, закурить,
Плюне й сідає на палю...

Досить дивитися зизом,
Руки потисніть, панове,
Щоб мали спільну девізу
"Клич", і "Мітла", і "Слово"!

1954

ПУСТОПОРОЖНІЙ ЧАС

У повітрі благодатна тиша,
А у пресі дивна пустота:
Десь якась талановита миша
Довела до паніки кота...
Двом бабусям снівся дідько лисий
Із мечем, на білому коні.
Звідси висновок: не далі, як за місяць,
Бути третій світовій війні...
Для борця, що загубив два зуба,
Вдячна публіка зібрала щедрий фонд...
Кат Вишинський через те дав дуба,
Що його полаяли в ООН...

І не знаєш, врешті, хто дурніший —
Ти, чи, може, добрий твій сусід.
Адже не боксери і не миші
Мусять днесь цікавити наш світ.
Для чого беззубе шамотіння
Про вагу гуманітарних норм,
Коли кожен крок вкриває тінню
Чинний і єхидний Комінформ.
Під покров заслони димової
Заховались уряди держав,
Де нема ще поки отакої
Надемблеми молота й ножа.

Все тече, міняється, проходить,
То ж мине і мирний сантимент
Після того, як стовби свободи
Хтось потрапить знищити ущент.

НАША П'ЯТИРІЧКА

Ю. Середякові

П'ять літ у світ летить наш сміх.
Авжеж, сміятися не гріх
Над тим усім, що є смішним,
Байдуже — нашим, чи чужим.

Життям крокує глупота,
Ще й задираючи хвоста,
Ще й вимагаючи від нас
Коритись їй у кожен час.

І ось на варті сміх-вояк,
І глупоту трафляє шляк,
Бо ще ніколи не було,
Щоб вище правди стало зло.

П'ять літ у світ летить наш сміх,
Він зброя кожного й усіх,
Він хоче плач перемогти,
Жбурнути сум під три чорти.

Все відняла у нас Москва:
І батьківщину, і права,
Живем, як бідні родичі,
Від хат зберігши лиш ключі.

І мовчимо. Але, але...
Не є ще нам так, справді, зле,
Коли серед терпінь отих
Ми право маємо на сміх.

І сміємось на всю губу,
І зневажаємо журбу,
Бо віримо: прийде наш час,
І визнають, і оцінять нас.

П'ять літ у світ летить наш сміх,
Він переможе безліч лих,
І з ним, життя вернувши май,
Ми увійдем у рідний край!

1954

Е П І Г Р А М И

В. Ласовському

Незнаний успіх в світі цім:
Четвертий раз Ласовський Влодко
Узяв до рук кермо від "лодки",
Що називається СУНЛіМ.

Аби лиш витримав фізично,
Ми ж думку піддаєм нову:
Обрать його на голову
Мистецьких братчиків — довічно!

Ліді Тауридській

У "Жіночої сторінки",
Що "У. Слово" видає,
Бракувало довго жінки,
Та тепер, нарешті, є.

Бачим здалека і зблизька
Оповідання, казки...
Пані Ліда Тауридська
Заповняє сторінки.

Пожалійте ж бідну Ліду,
Поки пальчик не болить,
Та чи ж можна всю "Просвіту"
На одного навалить?!

Пропонуєм редакторам
Пані Ліду берегти:
Дать їй ручку із мотором
І врухомлені листи...

Гр. Голіянові (У. Скитові)

Не сумуй, "Просвіто",
Бо ти маєш Скита.
Скит, отець Григорій,
Допоможе в горі...

Він, як совість світу,
Береже "Просвіту",
Лиш про неї дбає,
Ніч не досипляє.

Ските, отче Грицю,
Захищай вдовицю
І її ідею,
Опікуйся нею!

А за цю жертвенність
Будеш ти спасенний,
Дасть тобі "Просвіта"
Титул архискита.

Юрієві Тисові

Хоч крутись, а хоч вертись.
Всюди знаний Юра Тис,
Всюди знаний, як Дюма,
Між селепків, зокрема.

Він Хмельницького бої
Описав, немов свої,

Хто б подумав, що в боях
Юра був лише в думках?

Ну, і Юра, ну, і Тис,
Де він бачив тих маркіз?
А маркіза ж, як жива,
Ще й в перуці голова.

Запозичив Юра-друг
Два фахи до одних рук:
Він парфуми робить сам
Задля втіхи милих дам.

Що ж увійде у віки,
Чи парфуми, чи книжки?
Запит цей розв'яже всяк,
Хто в мистецтві має смак.

Мікі Сукензонові

І приснився мені сон:
Їде Мікі Сукензон.
А на чому ж їде Мікі?
Та на тім, що всі великі
Люди розуму і праці:
Евріпід, Платон, Горацій.
Для їзди лиш надатесья
Те, що "сидженням" в нас зветься.

І одначе є несхожість:
Сукензонова спроможність
Значно більша від усіх
І минулих, і живих...
Відійдуть у вічну вічність
Розум, здібності, величність,
Все приречено на скон,
Лиш безсмертен Сукензон!

Ігореві Качуровському

Написав ти, друже, "Строфіку",
А чому не "Філософіку"?
І боюсь, що твоя "Строфіка",
Хоч є справою відважною,
У відношенні продажному
Враз зазнає катастрофіку...

Зосимові Дончукові

У пошуках щастя,
Ішла панна Настя,
Дивилась навколо,
Навколо ж все голо,
Лиш довговолосі
З прищами на носі,
І дикі дівичі
У міні-спідницях.

— Нехай йому трясця! —
Подумала Настя, —
Чи вдасться, чи вдасться
Знайти мені щастя?
Проходячи мимо,
Зайду до Зосима,
Він знає, їй-Богу,
До щастя дорогу...

П А Р О Д І Ї

Бабай

ПИШУ Я ТАК ЛЕГКО...

Коли б я був тим, а не тим,
Коли б мені стрілили в серце,
То я б замінив його перцем,
Червоним, таким, що горить,
Людину настроює в мить.

Коли б я не був Бабаєм,
Сказав би: — О, леді, о мем,
Пишу я так легко, як хвіст,
Коли коливається твіст
І пару провадить в Едем...

Мене розстріляли п'ять раз,
Мене розстріляли сто раз
І видерли всі печінки,
А я ось незламний такий:
Пишу... ні про вас, ні про нас.

Ігор Качуровський

ПАХНЕ ВЕЧІР ВИСТИГЛИМ ПОКОСОМ,

Пахне вечір вистиглим покосом,
Чути спів качок і каченят.
Причаївшись в хащах верболозу,
Я полюю мовчки на дівчат.

Ось прийшла одна, струнка, як вежа,
Озиралась на усі боки,
І на зелень берега одежа
З мармурової сповзла руки.

Ледь ступила в воду, я на човні
Полетів, як нетля до вогня,
А вона, обурившись немовби,
Мелодійно зойкнула: — Свиня!

Заховалась аж по шию в воду,
Та прозорість зрадила секрет.
І дививсь на мальовничу вроду,
І черпав натхнення в ній поет.

Борис Олександрів

ПРОЩАННЯ З МАРТОЮ

— Борисе, не мніть мою теку,
Сідайте ось там, у кутку,
Ви любите, певне, Далеку,
Зневаживши зовсім близьку.

Зневаживши? ІЩо Ви, Мартусю,
Та ж Ви моя мрія всіх мрій,
І я аж ніяк не боюся
Далеку послати к лихій...

Почувши цю радісну вістку,
Мартуся промовила: — Ах!
Тоді обернулась в дентистку
І голкою коле в зубах.

Я плакав, кричав, як дитина:
О, Марто, о, Марто, о, Ма!
І з тої самої причини
Лишилась Мартуся сама.

ДО 5-ТИ ЛІТТЯ СУНЛІМ

(У грудні 1954 р. Спілка Українських Науковців, Літераторів і Мистців у Буенос Айресі відсвяткувала 5 літ свого існування)

Ой, же грала Спілка, як сопілка,
Та з'єднала нас, десятків кілька.
Тут були письменники й музики,
Початкуючі і майже вже великі.
Тут були мистці і архітекти,
Інженери з стосами проектів,
Науковці, ковці й перековці,
Мовознавці, гравці, гучномовці,
Отого усього спілко-люду
Не вміщав локаль Українклубу.
І велись дискусії й дебати:
Чи за нашого слід Гоголя вважати?
Чи "Мітлою" замінити хату,
Замість того, щоб її читати?
То ж стільці рипіли від обурень,
Були блискавки, громи і навіть бурі,
І мінялись голови щороку,
Щоби єдність осягти високу.
Осягли. Вже маємо злагоду.
Три мистці на зібрання приходять:
Голова, секретар і скарбничий.
Стиль жіночий, провід чоловічий.
Ані вам якогось реферата,
Ані дуль нечемних брат на брата,
Зберемось, посидимо і "чау!"¹⁾
Атмосферу маємо ласкаву:
На мозаїці нам не шкодують місця,
А до залі, бач, не доросли ще.

¹⁾ Бувай! (Есп.)

Співчують, навіть із сльозами,
А на ділі: трясця їхній мамі!
Як, мовляв, приємно, що еліта
Робить вікна, двері і корита.
Як чудово, що в жреців науки
Мозолями густо вкриті руки.
То ж втішаймось щирою любов'ю,
Повні сил, при повному здоров'ю,
І святкуючи п'ять років існування,
Складемо собі найкращі побажання!

1955

ХРУЩОВІЯДА

Залишивши власний куш,
Прилетів у Київ хрущ.
Ріст середній, морда сита,
А по імені — Нікіта.

У Нікіти, у хруща,
Всі манери "Ілліча",
А над "І" щоб мати точку,
Носить вишиту сорочку.

Ось в оточенні комах
(Трохи менших посіпак)
Виступає хрущ Нікіта,
Констатуючи сердито:

— Україна — вредний край,
Треба добрий їй нагай.
Заявляю: з цього дня
Починається борня...

І боровся десять літ
Хрущ Нікіта — троглодіт,
Витягав з людей всі сили,
Шлях поліпшив... до могили,
І від Сталіна дістав
Ордени не без підстав.

Час минув, "отець народу"
Булькнув, наче камінь в воду,
А на місце його сів
Хрущ Нікіта — друг рабів...

Не чекати від хруща
Ані сонця, ні доща,
Доки хтось там під кущем
Не розправиться з хрущем.

1955

ПЕРШЕ ТРАВНЯ

В цей день увесь ССРСР
Святкує бучно свято праці.
Гримлять фанфари демонстрацій,
І як колись, так і тепер
На першотравневу трибуну
Вилазять товстопикі пси —
Партійні бонзи і тузи —
Агітувати за комуну.

”Товариші! Лише у нас
Росте і квітне справедливість.
На вербах виростають сливи,
В Сибірі стигне ананас,
А щодо одягу і харчу —
Не тільки нам, для світу старчить...”

Так вожденята і вожді
На перше травня обіцяють,
А далі, ясно, дні відчаю,
Доба картоплі і води.

Тепер розглянемо листа
З Америки, від дядька Гната.
(Таких дядьків там є багато
По різних фармах і містах.)

То ж дядько Гнат, відрікшись трона,
Ім'я якому є колгосп,
Завів на землях Вашингтона
Свій невеличкий приватгосп.
У нього лиш п'ять тисяч курок,
Хатина з десяти кімнат,
А щоб розвіятись від жури,
Є власне авто-самокат.

Без шуму й жодних демонстрацій,
Підкреслимо: за п'ять років,
Такий ось має вислід праці
Один із бувших совдядьків.
Із тих, що босі і голодні
Мостили "шлях в соціалізм".
То ж ціле щастя, що завіз
Цей "шлях" в Америку сьогодні.

Не треба дядькові промов
Першотравневих, чи жовтневих,
Тихцем, без мітингів росте він,
Ще й маючи спокійну кров.

А Есесерні вождєнята
Хай обіцяють знов прогрес.
Для того ж бо існує пес,
Щоб серед натовпу брехати!

1955

І НАШИМ, І ВАШИМ

Їдуть Хрущов і Булганін,
Граї, Тіто, граї!
Їдуть сміло, без вагання
В Югославський край.

Бо ще мало там навчились
Сталінських метод.
Шкода кулі для потилиць,
Боязко турбот...

А коли б товариш Тіто
Трапив до Москви,
Коштувала би візита
Тіту голови.

Гей, ти, маршал куцохвостий,
Граї краще, граї!
Піднімав за Захід тости,
А тепер за "рай".

На два боки робить скоки
Югославський вождь.
Хватить, хватить ще мороки
І труда, або ж —

Буде Тіто двічі битий
По одних руках,
Щоб не вмощувавсь, неситий,
Аж на трьох стільцях.

1955

"ЗА ВОЗВРАЩЕНІЄ"

До чого ж гуманна держава!
У неї на думці лиш мир!
Знов кличе наліво й направо
Своїх емігрантів у двір.

Бо досить вони натерпілись
По різних чужинних краях.
— Мої незабутні і милі,
Вертайтесь! Відкрито вам шлях!

Нічого, нічого не буде
За ваші колишні грішки.
В Сибірі також живуть люди,
Для одягу стане мішків.

Обв'яжете "кумпол" ганчір'ям,
На ноги — легкі постолі.
До вас ми — з любов'ю й довір'ям,
Хоч чемними ви не були...

Та й справді, чого б ми сиділи?
Лишаймо непевний свій стан!
Готує нам теплі могили
Пустельний, сухий Казахстан.

А може, з пошани до наших
Таких ось страждань і терпінь,
До шиї нам камінь прив'яжуть
І кинуть в морську глибочінь.

Та й куля в потилицю — добре,
Мовляв, для спокою душі...
А все ж таки, де той хоробрий,
Що в "рай" би вертатись спішив?

НАРАДА ВЕЛИКИХ

Отже, раді, чи не раді,
До важливої наради
Все ж ми дожили.
Будуть, певне, там розмови
Про відносини торгові,
Про спільні жалі.

Не минуть питань атомних,
Долі біженців бездомних,
Мирових проблем.
Айзенгавер і Булганін
Може, стукнуться рогами,
Спалахнуть вогнем.

Ну, а далі, як належить,
Хтось дістане раптом нежить
І втече назад.
Зостануться дипломати
Другорядні, так сказати,
Для дрібних нарад.

А можливо, буде згода
І від імени народа
Виступить Хрущов.
Він дасть присягу: до скону
Не чіпати Вашингтону
І чужих "часов".

Чим наради б не кінчились,
Залишиться в повній силі
Істина життя:
Між овечками й вовками
Ще від праотця Адама
Виникли тертя.

І не вдасться вже їх знести
Ні судом, ні словом чести
Крізь усі віки.
Лиш хіба в космічнім леті
Треба ждати, щоб на плянеті
Видохли вовки.

1955

КОЕКЗИСТЕНЦІЯ

Нахапавши повен міх
Не речей, держав чужих,
Злодій вирішив спинитись.
Я, мовляв, по горло ситий,
То ж тепер належить нам
Жити мирним співжиттям.

І одягши білу одіж,
Красти мир поїхав злодій,
Скрізь він чемний, скрізь він щедрий,
Як плодом — горіхом кедри,
А обіцянок снагу
Відпускає на вагу.

Всюди злодій у пошані —
Серед Альп і на Балкані,
А Женева скоком-боком
Перед гостем тим високим,
Наче він, без жодних прав,
Нічогісінько не крав.

Скоро злодія приймати
Будуть цісарські палати,
Старовинний Букінгам
Улаштує тарарам,
Гідний звання і заслуги
Їх величності, злодюги.

Наостанку теплим словом
Привітає Айзенговер,
Гряне музика "осанну"
На всі боки океану,
І, як диво у природі,
Мир прикрасить... чесний злодій.

1955

АМНЕСТІЯ

Десять літ протримавши в в'язниці,
Голодівкою випивши кров,
Милосердна московська лисиця
Обіцяє прощення й любов.

Амнестує за три дні до смерти,
Бо однаково користи — нуль.
Для таких ось шкелетів обдертих
Шкода тисячі якісних куль.

А зате в чужоземних газетах
Скільки з'явиться слів похвали!
Про гуманну поставу Советів
Буде знати старий і малий.

І можливо, на цю ось приманку
"Комітет повернення" знов
Емігранта, або емігрантку
Зловить, вчаділу рибу, немов.

Ми ж амнестії знаємо вартість:
Десь в двадцятих роках сам "Ілліч"
Амнестійним (під присягу!) жартом
Звів із світу новітню Січ.

У таборах звільняється місце,
То ж спіши, "возвращайся", народ!
Безробітним братам - емгебістам
Сумно жити без звичних турбот.

За туманом чергового трюку
Кровожерний вилискує плян,
А "великі" стискають ту руку,
Що й на них наставляє наган.

НОВА ТАКТИКА

Брутальна і лайлива баба,
Щоб мати успіх між людей,
У всесоюзному масштабі
Рот помастила у єлей.

І шле усмішки на всі боки,
У реверансі присіда,
Мовляв, дивись, загал широкий,
Яка я гарна, молода...

Та в баби юдина натура
І совість — як осіння ніч.
Давно вже мріє баба хмура
Культуру знищити сторіч.

І насадити власний принцип —
Здоровий, корисний, ясний:
Хай добровільно йдуть у вівці
Народи зблизька й з далини.

А мудрі лідери й прем'єри
Горляють скрізь навперебій
Про чемні бабині манери,
Про бабин настрій мировий.

На глупоту немає ради,
То ж хай безпосередньо в ніс
Дістануть ляпас дипломати
Від чарівної тої "місс".

А хто ще рани не загоїв
Від щедрих братніх куль і бомб,
Ніколи з бабою брудною
Не йтиме в згоді і разом.

1955

ПІДГОТОВКА ДО МИРУ

До могили Ганді босоніж
Перли новоявлені прочани.
Впереді Нікіта чимскоріш,
Слідом підбігав прем'єр Булганін.

І вклонившись праведній душі,
Пишні квіти склавши на надгробку,
Почали вожді — товариші
Мирову у славлену "обробку".

За народ індійський лиш Москва
Цілковито і постійно дбає.
Ось у нас програбочка нова,
Щоби мир пахтів над кожним краєм.

Ми не хочем вашої землі,
Ні того, що під землею скрито.
Всім народам — більшим і малим
Гарантує розвиток Нікіта.

Лиш одна є пляма на виду —
Це Америка, загарбницька й жорстока,
Хай же кожен свідомий індус
Побажає їй холеру в бока...

І коли під впливом теплих слів,
Молитовно стих присутніх натовп,
Раптом вибух грізний прогремів
І запах над світом смертю атом.

— Що це? Де? — Нікіта уклонивсь.
— Не зважайте, дорогі індуси!
Це у нас воднева бомба вісь,
Вісь землі, з метою миру, трусить.

ТАК МАЄ БУТИ

І знову Молотов прокаркав
Про підготовку до війни.
Висить вона йому на карку
Так, як прокляття сатани.

Війни ніхто ніде не хоче,
Та, певне, виходу нема.
Росте без мір московський злочин,
І світ меч карі підійма.

Нехай же він впаде раптово,
Безпосередньо і без хиб
На уряд Жоржа Малєнкова
І на Нікіту ще коли б.

Хай знов тікають, скільки духу,
Не вживши компасів і мап,
Щоб ляскотінням бив у вуха
Загальний всеросійський "драп".

Лиш без повернення, без миру,
Спільноті досить крові й сліз.
Покласти треба під сокиру
Усіх відтінків комунізм.

І світ зітхне собі спокійно
Без карломарксівських дурниць,
Відійдуть у минуле війни,
Як шал тропічних громовиць.

А де була тюрма народів,
На ґрунті всіх законних прав,
Підійме прапори свободи
Родина звільнених держав!

1955

ЗМІНА БЕЗ КОРИСТИ

І блиснув п'ятами й ногами
У невідоме грубий Жорж.
Цивільний маршал, тов. Булганін
Тепер черговий "друг" і "вождь".

Усе проходить, все минає,
Зайде й Булганіна зоря,
Та над нещасним нашим краєм
Висить прокляття "Октября".

Потроху мруть старі бандити,
Та підрастають молоді.
Чому ж би влади не хотіти
На суші, в небі й на воді?

Лишилися тільки ніжки й ріжки
Від гарних гасел і програм.
Народ в ярмі, і міцно віжки
Тримає всесоюзний хам.

А так неначе б то і добре,
Є і культура, і прогрес.
Усе свідоме, все хоробре —
Вояк і прикордонний пес...

Влада підсичена брехнею,
Бо й як же можна без брехні?!
Гуманітарної ідеї
Не визнають сучасні дні.

І світ прямує до безодні,
Зціпивши мовчанкою рот.
Повстань же, гнаний і голодний,
Москвою гноблений народ!

ОЙ, УДАРИМ...

Відступили пів Європи
Спритним сталінським хортам,
А тоді почався клопіт
І всесвітній та-ра-рам.

— Хай посміють комісари
Ще хоч клапоть захопить...
Ой, ударим, ой, ушкварим,
Тільки клоччя полетить!

Та не легко для бандита
Кинуть практику свою,
І на чехів знаменито
Враз накинута петлю.

Труман став чорніше хмари
І сказав: — Ну, хаме, цить!
Ой, ударим, ой, ушкварим,
Тільки клоччя полетить!

Далі все пішло за пляном
Миролюбної Москви.
Перед сталінським наганом
Хто не схилить голови?!

Вашінгтон же, йдучи в парі
З справедливістю, шипить:
Ой, ударим, ой, ушкварим,
Тільки клоччя полетить!

Від Мадярщини лишились
Лиш руїни, пух і прах,
І вже знов кричать щосили
І одверто й по кутках:

— Знахабніли комісари,
Та хвилинку потерпіть.
Ой, ударим, ой, ушкварим,
Тільки клоччя полетить!

Попереджують роками,
А Нікіта не дріма
І за пазухою камінь
Не даремно він трима.

Я боюсь: прийде до кари,
І Москва по всіх у мить
Ой, ударить, ой, ушкварить,
Тільки клоччя полетить!

1956

З ЦЕКА — КОПНЯКА!

Говорила давніше "Мітла":
Всім відомо, де корінь зла.
Через те, що бандити в Кремлі,
Нема радості на землі...

І обурювавсь Кремль на "Мітлу"
За отой саркастичний глум,
І доводив, що кращих людей,
Як в ЦеКа, не зустрінеш ніде.

А тепер? Не конфуз це? Не сміх?
Сорок років трубили про них:
Наймудріші! Найліпші! Святі! —
Бо життя присвятили меті,
За народ віддадуть весь свій дух
Каганович і Молотов — друг...

Чим же стали ці люди тепер?
У часописах СССР
Просто дощ найпаскудніших слів
Обливає колишніх вождів.

І такі ось вони, і сякі,
Взагалі, не вожді — дураки,
А Нікіта вже видав наказ:
Дати їм із Кремля копняка!

Ну, і хто ж був, скажіть нам, правий?
Чи "Мітла", а чи, може, ви?
Рано, пізно — закінчиться міт,
Що "святим" є звичайний бандит.

І ми віримо: мусить прийти
До кінцевої розгри й мети,
Коли цілий дістане Це-Ка
Колективного, в зад, копняка!

ГРЯДЕ РОЗПЛАТА

Набридли усмішки московських вожаків.
(Бо неприродно це для деспота і хама)
І знову бомбою в повітрі задзвенів
Лайливий крик в адресу вуйка Сама.

— Собачий син! Паскуда! Чортів кум!
Готує він ножа у чесну спину.
Поставу нашу, людяно - м'яку
Брутально зводить, бач, до критики, до кпину.

А ми ж хотіли миру всюди й скрізь,
Мотались в Індію, до Тіта - паразита,
Ще трохи усмішок, і вже б усі знайшлись
Біля советського гостинного корита.

Отож, навчилися розуміти вас
Крізь пишноту й барвисто-гарну мову.
Чортам, що душать робітничий клас,
Не можна вірити ніколи і ні в чому.

Гряде розплата, всенародний гнів,
І змиється, вилискуючи задом,
Весь склад малих непроханих вождів,
Що їх ніхто і не згадає радо.

Прийде новий, блискучий, справді, вік,
Усі надягнуть модні капелюхи,
Можливо, з'явиться атомний черевик,
І люди скрізь літатимуть, як мухи.

Нехай живе майбутній світлий рай,
Відмінний від раїв Булганіна й Хрущова.
За це змагатися повинен кожний край
Звичайно, діями, а не порожнім словом!

ОБ...СКУБАНІ НАЦІЇ

В Об'єднаних Націях
Завжди того рація
В кого сила кована
А в кишені гріш,
Націям знедоленим,
Битим, поневоленим
Фіга маринована
І... нічого більш.

Панько Незабудько

Довго нації терпіли
Від ворожої їм сили,
Врешті, в згоді урочистій,
Запросивши комуністів,
Щоб уникнути війни,
Об'єдналися вони.

Об'єднались дуже добре,
Всі веселі і хоробрі,
Бо ж хоробрість, ясна річ,
Тільки там, де тепла піч...

Та ось в комині завило,
За Мадярщину вхопило,
І давай пускати кров,
Бо не витримав Хрущов.

Наїжачивсь дух у Націй
Проти майстра провокацій,
Що його весь світ тепер
Назива СССР.

Цілі ночі засідали,
Говорили і писали,

А в цей час московський лис
Всю Мадярщину загриз.

Ну, і що тепер робити?
Мабуть, далі говорити,
Бо чим більше є розмов,
Тим ласкавіший Хрущов.

А Мадярщині хорошій
Можна дати трохи грошей,
Як субсидію ООН
Задля самопохорон.

Будем ждати, хто черговий
Від московської "любови",
Ще й під пісню мирову,
Втратить ноги й голову.

1956

МУЧЕНИК СТАЛІНІЗМУ

Советський банківський діяч Геращенко
заявив проф. Балинському, що за Сталіна
страждав не народ, а верхівка партії, "та-
кі, як Хрущов". (З газет)

Нещасна жертва сталінської люті,
Яку так страшно деспот не любив,
Увесь свій вік жила собі, по суті,
Не гірш від коронованих царів.

Та річ не в цьому. Є вершина гніту,
Що, очевидно, всесвіт наляка:
Кривавий Сталін змушував Нікіту
Іноді ... танцювати гопака.

1956

МІТЛОЮ ПО ПОЛІТИЦІ

Чи ви знаєте, чи чули,
Вже Круглова з'їли кулі,
Той, хто Берію скрутив,
Сам попав між ворогів.

А Хрущов сказав на з'їзді:
— Досить забобонів різних!
Будем зватися панами,
А "товариша" — до ями.

У Німеччині морока:
Хоч дорога і широка,
Та з відомої причини,
Можна йти — до половини.

Іден мав тяжку розмову
Про епоху атомову,
Кожну ніч йому тепер
Сниться друг — СССР.

На Еспанію шипіли,
Та забракло раптом сили,
І Еспанія Франка
Нині стала — он яка!

У політиків-французів
Непомірно ріст кургузій
Через цей то, власне, ріст
В них висить поліном хвіст.

Тіто грає ролю скриту:
І Москві, і Уол-стріту,
Хоче любим бути враз
Югославський галапас.

МИ В КОСМОСІ

Сп'янівши від успіхів і перемог,
Людина сказала: — Увага! Я — бог,
Віднині все буде ось так, а не так,
Я землю збудую на власний свій смак.

І люди — комахи робити взялись:
На місці пустелі посаджено ліс,
Змінили свій напрям могутні річки,
Крізь бурі і шторми плывуть літаки,
Ціною безумних напруг і утрат
Земля обернулась в небачений сад.

Радіє людина: — Я справжній творець.
Виходь, Саваофе, зі мною на герць!
Та, певне, ніколи хвалитись не слід,
Не вічна людина, не вічний і світ.

Наспіє комета, махне лиш хвостом,
І ціла земля кувиркнеться вверх дном...

1956

МИР БЕЗ МАСКИ

Коли кривавий Йосип здох,
Раділи бідні люди:
Ось поживемо без тривоги,
Що було, те не буде...

І справді, миром аж пашів
Новий вождь Нікіта.
Він посміхався від душі,
Він залицявся до світа...

"Всі мають право на життя —
І білошкірі й чорні.
Пора жбурнути в небуття
Незгоди і роздори!

Нехай спокійним буде світ,
Бо вже набридли війни!"
Отак окраса всіх Нікіт
Ловив людей в обійми.

Та ледь Мадярщина пішла
Дорогою своєю,
Як прірва сталінського зла
Розкрилась перед нею.

Її потоплено в крові,
Сплундровано, розбито.
Всім ясно, що негідник ви
Були і є, Нікіто!

Рецепту вашого пілюль
На мир — ніхто не прийме.
Одна лиш мова, мова куль
З вас вовчу шкуру здіє!

КВІТНЕВІ РЕФЛЕКСІ

Всі амбітні люди в квітні
Обертаються в ягнят,
Бо квітневі дні рожеві
Скрізь приносять згоду й лад.

В квітні майже не сваряться,
А про бійку слів нема!
"Шлях", "холера", навіть "трясця"
Не вживаються дарма.

Ходять містом усміхнені
І привітні земляки,
Кожен вам позичить "пенні"
У момент життя важкий.

Кожен радо йде до хати
І сидітиме всю ніч.
Ну, звичайно, треба дати
Пляшку віскі і сендвіч.

А коли (боронь вас, Боже!)
В безробітні попадеш,
Кожен завжди допоможе
Добрим словом, "ніклем" теж.

Квітень — місяць чародійний,
Запахующий, весняний.
На чортів здалися війни
Від Дніпра до Парани?!

"Статус кво" на першім пляні,
Згода, згода, згода, да!
Може, зміниться Булганін,
Може, зміниться нужда...

Посміхаймось на всю губу!
Сміх — єдиний капітал
Для людей, що бачать згубу —
"Миротворчеський" скандал.

1958

»

ВОЙОВНИЧИЙ ГАВКІТ

Московський пес підніс хвоста.
— Ось рахуватиму до ста,
І як ніхто не прибіжить,
Почну алярм в ту ж саму мить...

Було все тихо навкруги,
Кінь ухилився від дуги,
І мрійно рохкала свиня,
Розлігшись спати серед дня.

Тоді почався гавкіт-крик:
— Набрид мені цей сонний вік!
Дайош вітрець! Дайош тайфун!
Візьми, візьми, Мао-Тсе-Тун!

І ось ревнули із гармат
По острівцях, де свій же брат
Сидів і рибу полював.
— У наступ! Гав! Грр... Грр... Гав! Гав!

Летять набої, як птахи,
І кожен мирні рве дахи,
І кожен серце пробива
Тому, в кого душа жива...

Пес особисто в стороні,
Він лиш запалює вогні
І жде на здобич, на трофей
У наслідок чужих смертей.

Така натура є у пса.
Невже ж не трапиться коса,
Що відрубала б псові хвіст?
На це — дипломатичний «вист»...

НІЧОГО НОВОГО ...

Влилося море в океан,
Чи, може, океан у море...
Нікіта над панами пан,
А Молотов — в Улан-Баторі.
Посол, чи затичка... Дивись,
Наскільки змінне все у світі,
Як швидко обернулась вісь
На користь спритному Нікіті.
Народ не виграв ні чорта,
Хібащо тонше стане палка,
І замість довгого хвоста,
Дозволять на хвоста-цурпалка...
Радій, компартіє, радій,
Ти знову маєш культ особи,
Без того культу треба їй,
Компартії, кричати "пробі!"
Особа піднесе батіг,
Накаже, й піде, як по маслу...
В баранячий зігнути ріг! —
Оце і є найперше гасло.
Віддавна славилась Москва,
Як вихователька людини...
Москві байдужа голова,
Були б лише робочі спini.
На тих то спинах в'їде в світ,
В історію і в пантеони
Краса і гордість всіх Нікіт,
Нікіта Перший, цар червоний.
І дивно бачити навкруг,
Як перед катом, ще й без шансів,
Верхівка світових потуг
Схиляється у реверансі.
Завчасно можемо сказати:

Із залицянь не буде діла,
Ще не траплялось, щоб коза
Вовка досвідченого з'їла.
Один лиш є правдивий плян
(Хай Бог прощає мою душу!)
Щоб рушив цілий океан
В московську капосну калюжу.

1958

ДО КОНФЕРЕНЦІЇ "НА ВЕРШИНАХ"

Добре знаєм цю імпрезу:
Після довгих міркувань,
З язиками, наче леза,
Сядуть Джані і Іван.

Посміхнуться вліво, вправо,
Чхнуть для чемности в рукав.
Хтось бадьоро гримне "Браво!",
Хтось "Салюд" їм прогук...

Ну, а далі йдуть наради,
І дебати, і сварки.
Ні на цаль не вступлять Ради,
Бо ті Ради не такі.

І близенько, і навколо
Походжатиме Іван,
Він запросить на футболу,
На черговий фестиваль.

Він усім потисне руки
На міцний тривалий мир,
А тим часом, ради скуки,
Пустить атоми у вир...

Все своє лишить в секреті,
А чуже захоче знать,
Щоб, мовляв, була в Советів
"Миротворческа́я" рать.

Та і Джан не ликом шитий,
Він рішуче скаже: "Ні!"
Конференції й візити —
Тільки засоби в борні.

ОТАК, ЯК БАЧИТЕ...

Згас на Середньому Сході конфлікт,
Власне, не згас, лише трохи зник,
Америка ж враз підібгавши хвоста,
Кидає Ливан і дає "ла-та-та".
Бо гримнув Громико і хруснув Хрущов:
— Добродії янки, де ж ваша любов?
Любови в ескадрах кудись не везуть,
Вона визнає добровільности путь...

— Ну, так, а Мадярщина, скажемо, де?
Хто нині Мадярщину в пекло веде?

— Смішні ви, панове, чи ж можна рівнять
Братерськую поміч і визиску рать?

— Америка в клопоті: Дивні діла!
Мадярщина, справді, кістками полягла,
Натомість нічого не втратив Ливан.
Хто ж дійсний агресор і хто шарлатан?

Круг пальця обводять Громико й Хрущов.
Кому не відома ще їхня любов?
І хто забуває "вождів" заповіт:
"Ми мусим червоним зробити весь світ!"

Образливо нам за оте "ла-та-та".
Могутня держава спустила хвоста,
І виграли знову Громико й Хрущов,
Вони бо за справжню братерську любов...

1958

НА ЗНАЙОМУ ТЕМУ

"Жити стало краще, товариші,
жити стало веселіше..."

Сталін

Задля високих марксівських основ
Хто не віддасть свою душу і кров?!
Крихти — трудящим, вождям — повний кіш.
Жить стало краще, жить стало веселіш!

Де не поглянеш — свободи печать,
Люди від щастя до смерти мовчать.
Зерно державі, селянам спориш.
Жить стало краще, жить стало веселіш!

Клас робітничий скрізь перед веде.
(Якщо не віриш, спитай МВД)
Зробить на сотку, дістане на гріш.
Жить стало краще, жить стало веселіш!

Щоб не брехливою пісня була,
Мусить советська сконать кабала,
А вже тоді проголосимо лиш:
Жить стало краще, жить стало веселіш!

1958

ТРЕБА СМІЯТИСЬ

Ні міністерства, ні сенат
Не потребують критики,
І все ж, мізерний результат
Від їхньої політики.

Найвищий той авторитет
Вража недосконалістю.
Москва сто раз ревнула "Нєт!",
А відповідь — "Пожалуйста!"

Впав під ударами Ірак,
(Хрущов страшенно втішений),
Америка ж сказала: — Так,
На жаль, удар прискішений.

І облизнувшись в сотий раз,
Запевнила Йорданію:
— Вам помагати кожен рад,
А впрочім, "до свіданія!"

Одним лиш пальцем бити — сміх!
Америка, Америка,
Байдужість є твій давній гріх,
Ще гірший, як гістерика.

Ну, а Нікіта пре вперед,
Насером підганяючи.
Йому до рота капа мед,
Стрибки у нього заячі.

То ж доки буде та-ра-рам
З дитячими погрозами?
Нахабством багатіє хам,
А демократи — позами.

1958

СУЧАСНЕ БЕЗ МАЙБУТНЬОГО ...

За тотальний мир!
(З газет)

Мир вигідніше, ніж війна.
Багато пива і вина,
Купити можна все без черги,
Їдь в авті, а як хочеш — верхи,
Дівчат, жінок ціла отара
До тебе липне за доляра.
Збувай наркотики, вони —
Товар найвищої ціни.
Отак живи собі потроху,
Часом поставиш свічку Богу,
Даси на добродійну ціль
П'ять центів. За народний біль
Статтю напишеш у газету,
Обвинувативши плянету
У тому, що її дари
Мізерні, чорт їх забери!
І так ітиме тихо й любо,
В м'якому ліжку "вріжеш дуба",
Надій рожевих повний вкрай,
Постукаєш у вічний рай...
Та скаже там землі Владика:
— О, душе, неймовірна дика!
Чи ти хоч чула заповіт —
Себе віддять за людський рід?
Дивися: світ в сльозах і в крові,
Нема там місця для любови,
Бо кожний в цю лиху добу
Про горі ближнього забув.
То ж завертай убік від раю,
Тебе я зовсім не караю,
Ти осуд винесла собі
Нічим виправданням злови.

1958

ВЕСНЯНЕ

Веселками замаяв май.
Не скрізь, звичайно, він ласкавий,
Ось в Аргентині сохнуть трави
І наближається зима.

Та май, як символ молодечих,
Чудесних мрій, живе завжди.
В маю вживається, до речі,
Більш алкоголю, ніж води.

В маю активніше співають
На "каже"¹⁾ Маса і Солер,
Любов до ближнього й до Краю
Якраз загострено тепер...

Приємно бачити злагоду
Між діячами різних груп.
Вони товчуть у ступі воду,
Не наступаючи на пуп

Опозіційним конкурентам,
Захисникам окремих мрій,
І від селепка до доцента
Тримають прапор бойовий...

То ж хай живе цей май чудовий
В усіх, без винятку, серцях,
Щоб не забракло нам любови
До переможного кінця!

1958

¹⁾ Вулиця (Есп.)

МІРКУВАННЯ ПРО КУЛЬТ ОСОБИ

Культ особи спить у гробі
Та й міркує собі: пробі!
Як же добре для нероби
Возродити культ особи!

Хоч десь там, в пустелі Гобі,
Чи у Місяця на лобі,
А тоді вже, до хвороби,
Утвердитися на глобі...

Культ особи, культ особи —
Мрія кожного нероби.
Ти дурний, як пень, а тобі
Всі вклоняються. Ти гнобиш,
А тобі кричать: Наш добрий!
Наш великий і хоробрий!

Культ особи повний злоби,
Він народам дасть трущоби,
А собі на цілий обрій
Возведе хороми добрі...

Це з Москви нам культ особи
Припровадили нероби,
Бо Москва, як паща кобри,
Пожирає все хоробре,
Ще й кричить: Рятуйте, пробі,
Нас вважають за недобрих!

Культ особи спить у гробі,
Та очікують нероби
Ситуацій слухних, щоби
Утвердитися на глобі.

ПІДСУМКОВЕ...

Підводим підсумки за рік:
Хтось сивим став, хтось лисим,
Комусь намуляв черевик,
Мозолі завелися.

А в громадських питаннях — тьху!
Прогресу — нікотрого.
З позицій власного даху
Оцінюємо Бога.

Братерство, єдність — лиш слова
На ювілейних святах.
Одна в людини голова,
І то дурна, проклята.

На головне — уваги нуль,
Дрібницям — вуха й очі.
О, скільки полемічних куль
Ми вистрілять охочі!

Хто не із нами — проти нас",
А це ж московське гасло.
За отакий поважний час
Ззаємна лютя не згасла.

Чи ж не пора, мої брати
І з-над Дніпра, й з-над Збручу,
Іти стіною до мети,
Себе й других не мучить?

1959

ЕПОХАЛЬНІ ВІДВИДИНИ

Їде, їде цар Нікіта,
Посміхається відкрито:
Бач, здійнилася візита,
Вся моя московська свита
Буде жерти знаменито
З Новосвітнього корита.

Капітал — паскудне слово,
А живеться тут чудово,
Ви погляньте на будови,
На прості, не показові,
І на авто особове
Для товариша Хрущова.

Аж пищать капіталісти,
Так приємно поруч сісти
З комуністом, із чекістом,
Що поставив світ під вистріл,
У кого сумління чисте,
Наче пика в трубочиста.

Посміхається убивця,
Бо приймають, як годиться,
Ач, які гостинні лиця!
Пріться в прірву самі, пріться!
Піде киця по водицю
Та й порине у криницю...

На Америці є пляма,
Бо вона частує хама,
Посередньо, а чи прямо
Робить Каїну рекляму,
Що обернеться без сраму
У всесвітню панораму.

Зачекаємо ще трохи
І почуєм "ахи" й "охи",
Бо Нікіта лишить блохи
В Новосвітньої епохи.
Буде, буде ще мороки
За оці гостинні кроки...

1959

ВЕРШИННИЙ ПШИК

Не виходить ні чорта
В чотирьох великих,
Бо окрема є мета
В містера Громика.

Та і що від нього ждять,
Коли сам Нікіта
Так сказав: — Андрей — балда,
Морда неумита.

Накажу йому на лід
Сісти голим задом —
І сидітиме, як кіт,
Та ще й дуже радо...

Розлетяться, хто куди
Чотири міністри.
Скільки випили води!
Скільки мали з'їсти!

І прийде на чергу знов
Рада "на вершинах",
Сам пузатий сер Хрущов
Літаком прилине.

Буде мирне співжиття
Скрізь пропагувати,
А на західних путях
Виставить гармати.

І авжеж, не будь які,
Тільки атомові.
Це, мовляв, вам, дураки,
Як аванс любови...

Словом, можемо вгадать:
Скажуть ТРИ великі,
Що й "вершина" та ж біда,
З тим же самим пшиком...

1959

ВІЗИТА З РОЗРАХУНКОМ

В американський вільний край,
Де сніг, як сніг, і май, як май,
Із-за долярових приваб,
Приїхав головний араб.

У тюрбані, собою дуж,
П'ятьох жінок законний муж,
А незаконних — без числа.
Посада, бачите, не зла.

Отож, в Америці король
Замітну досить грає роль,
Сам Айк у аеропорту
Очікував величність ту.

Ревнули дружно із гармат
Аж двадцять один раз підряд,
І рушив головний араб
До президентського двора.

Про що розмови там були —
Не знаєм, ми не королі,
Та згідно пресових чуток,
Бач, підлатався корольок...

Йому позичили гроша,
Бо бідна в короля душа,
Мільйонів триста лиш на рік
Цей заробляє чоловік.

Палаців є лиш двадцять п'ять
(Нема жінкам де жити й спать),
А ще ж нащадки короля
Такі плодючі, як земля.

Привик американський край
До слова куценького "дай!"
Тепер чекатимемо знов:
А-ну ж, приїде Нік Хрущов...

Він також Айкові шепне:
— Не ображайте і мене,
Я — найбідніший демократ,
Тому позичте хоч мільярд.

Я дуже вдячний буду вам,
Проценти підрахую сам
І до копійки, у війну,
Усе вам бомбами зверну...

Дадуть Хрущову, а чи ні,
Сказати тяжко є мені,
То ж покищо складу салют
Американському жалю.

1960

КОМЕНТАР ДО ПРОРОЦТВА

В колі пресової свити,
Ні веселий, ні сердитий,
Трохи зрання вже підпитий,
Був на виставці Микита.

Був на виставці в малярів,
Похвалив вождя Кадара
І сказав, що з ним у парі
Він Америку "запарить".

Тут із пресової свити
Приступили до Микити:
— О, скажи нам, цвіт еліти,
Хто є гідний очолити
Білий Дім несамовитий?

Подививсь Микита кисло.
— Та ж, без сумніву, не Ніксон
І не Кеннеді, вони —
Айзенгавера сини.

В Білім Домі мусить бути
У мою доктрину взутий,
Хто держиться за мій хвіст,
Словом, добрий комуніст.

І цей час колись настане,
(Запишіть в блокнота, пане!)
Прийде той чудовий час,
Хоч уже і не за час.

Хочем ми отут додати:
Не вказав Микита дати,
А ця дата всім відома:
Комуніст у Білім Домі
Президентом буде, так,
Коли в річці свисне рак.

1960

ДОРОГІ ГОСТІ

Появився цар Микита,
А разом блискуча свита:
Вождь румунський і албанський,
Польський, чеський і германський.
Тут і Кастро — фюрер Куби
(Шкода, що нема Лумумби!),
І Сукарно — лавреат,
Вірний друг країни Рад.
Повно радників, міністрів,
Очі й руки їхні бистрі,
Ще бистріші язики,
Як замелять — слухать кинь!
Бо виходить з їх розмови,
Що вони лише чудові,
Ну, а інші — барахло.
Так ніколи не було,
Щоб в Америку примчали
Всі червоні генерали.
Та даремний їхній труд,
Дуже добре знають тут
Серед ночі й серед дня:
Кожне слово їх — брехня.
То ж працюйте язяками,
Перевага не за вами,
Хоч Нью Йорк ніби й гостив
Міжнародних брехунів.

1960

ШАХ ШАХОВІ

Весь в блискучих орденах
До Москви приїхав Шах.
Сам Хрущов, з слізьми в очах,
Загорлав: — Товариш Шах!
Та поправився в словах:
— О, наш світлий гостю, Шах!
Мікоян, Громико (ах!)
Перед Шахом пали в прах.
Просто розкіш, просто страх,
Як культурно прийнят Шах.
А проте, це — перший змах,
Весь в усмішках і в квітках.
Далі ж, далі "на низах"
Не лишились би ви, Шах.
При теперішніх вождях
Чутка йде по всіх краях,
Що вони готують крах
І не тільки вам, о, Шах!

1960

ДОСПІВІСНУВАЛИСЬ

Ще коли Труман дарував
Червоним пів Європи,
Казали ми: — Ой, буде вам,
Американці, клопіт.

І далі, з погляду "Мітли",
Остерігали людство:
Прийде у світ біда на тлі
Московського паскудства!

Та нас не слухали, мовляв,
Це справа розумніших...
І наловили в рота гав
Айк, Мекміллен і Кіші.

Тепер співіснувальний Схід
Ім плюнув просто в пику.
Упав престиж, розвіявся міт
Про бастіон великий.

Який, до біса, бастіон,
Коли перед дверима
Сказали ясно: "Пашол вон!"
Держи маршрута мимо.

Отож, Нікіта — спритний друг,
Ще рік, ще пара років,
І вилізе для всіх "потуг"
Співіснування боком.

А ми лиш скажемо: Галло!
Зварили? Треба їсти.
І чом не слухати було,
Що радять... гумористи.

1960

ЯКЩО Б...

Якщо ум би
Для Лумумби,
П'ятам масла
Задля Кастра,
Чесне слово
Для Хрущова,
Міцну гайку
В руки Айку,
Отоді, можливо, мир
Розростався б
Вглиб і вишир.

Та це мрія.
Світ маліє,
Кастро нафтою п'яніє,
А Лумумба — чорний князь
Хоче ОН спихнути в грязь.

Коли б карно
Впав Сукарно,
Що за мир дістав не марно
Гроші — премію Хрущова,
Коли б Мао з'їла "вова",
А єгипетський Насер
Втік мерщій в ССРСР.

Отоді була б житуха,
Щастя людям аж по вуха,
Навіть тигри і козли
В мирі вічному жили б.

Та це байка,
Балалайка,
Полетить на Місяць "Лайка",
Восени прощають Айка...
Ну, а гайка?
Де ж та гайка?
Чи в Івана, чи у Майка?

1960

ВСЕ МИНАЄ

"Отця народів" узяли за хвіст
І викинули мовчки з мавзолею.
Нехай тепер місцевий прогресист
Нам заперечить визвольну ідею.

Бо ж ми казали, ще як жив той кат,
Що він хижак, архинародовбивця,
І ось партз'їзд, на внесення Це-Ка,
Одноголосно й віддано схвалив це.

Розвіявсь міт про світових вождів,
Про архітекторів могутньої будови.
З розгону в грязь сам Ворошилов сів,
Де вже був Молотов і Лазар Каганович.

Зайшли далеко, то ж "давай назад",
Крути, Гаврило, навпаки колеса.
Вже замінили назву "Сталінград",
Дістав посмертно фігу з маком кесар.

Один одного ватажки жеруть
І прийде час, коли на полі бою
Побачимо невиразну мару
З відтятою по плечі головою.

А тій марі імення "комунізм",
Що виріс бур'яном із Марксового лона,
І замість щастя, муку й смерть приніс
Ніким ще не обчисленим мільйонам.

Дай, Боже, дочекать до світлої пори,
Коли затрубить сурма голосиста,
Що на землі, від низу й до гори,
Не лишилось і чверти комуніста!

КОСМОС, ЧИ ... ПАРТІЯ?

Правда з брехнею в парі
Ходять уже давно.
Першим Юрій Гагарін
В Космос пробив вікно.

1691

Тільки ж не в тому справа,
Юрій — малий чоловік.
Партія, партія славу
Має тепер по-вік.

Якщо не було б Нікити —
Вчителя, батька й вождя,
Коло земної орбіти
Знав би лиш в небі Суддя.

І атомова сила
Досі не вийшла б на світ.
Муха Нікіту вкусила
І... увесь світ поблід.

Чхнув у Москві Нікіта —
Чує в ту ж мить Вашингтон.
Західна карта бита
Ще й черевиком в ООН.

Ну, а однак, бувають
Дивні діла в житті:
Німці із східного раю
Всі загатили путі.

Бродить зухвалий спротив
В есесесерних серцях,
Ринуть полки і чоти,
Переборовши страх.

Рине народ могутній
Право своє забрать,
І засміється на кутні
Каторжна партія — "мать".

Хай же цвіте наука
І прогресує прогрес.
Космос — це все ж таки штука
Більша від Ка-Пе-Ес-Ес...

1961

МІРКУВАННЯ З ПРИВОДУ...

Старенький Айк на фермі сів,
А Джан у Білім Домі.
Новітні напрямки шляхів
Ще поки не відомі.

Та кажуть так: прийшла пора
Рішучих слів і дії.
Не Магометова гора,
А Магомет радіє...

"Іди, іди, я тут стою,
Очікую на тебе".
Навряд, чи візьме у бою
Активну участь небо.

До людських справ і глупоти
Цілком байдужий Космос,
Хоч ринуть "спутніки" — хорти
З Землі на Місяць просто.

Отут, під сонцем золотим,
Розв'язуйте проблеми.
Життя минає, наче дим,
А ми його псуємо.

А ми, модерні мудреці,
По Місяць тягнем палець.
Волю шуку у ріці,
Ніж на Сатурні смалець.

Життя зав'язане вузлом,
І треба знов Гордія,
Що хоч мечем, а хоч кілком
Рішуче й швидко діє.

На Джана дивиться весь світ:
Чи вистачить у нього
Уміння виграти похід
За волю, мир і Бога?

1961

1961

1961

•

ДАРУНОК ШЕВЧЕНКОВІ

Схудлий і обдертий вкрай,
Пішака, без авта,
Завітав у Божий рай
Український автор.

Де ж спинитися? Ага!
Є земляк у мене...
І мандрівника нога
Рушила в зелене.

А в зеленому хаток
Міліярд із гаком.
Став мандрівник у куток,
Зирить, неборака.

І питається в людей
Тихо та чемненько:
— Може, знаєте ви, де
Тут знайти Шевченка?

-- Це Григорович? Тарас?
— Та авжеж. Другого
Не було й не буде в нас
Кобзаря такого...

Подзвонили в телефон,
І за півхвилини
Мчав небесний фаєтон
Гостя з України.

— Ну, земляче, будь здоров, —
Привітавсь Шевченко, —
Як же там ворожа кров?
Ллється, козаченьку?

— Ллється, батьку, та не та,
Про яку згадали.
Україна - сирота
У кайданах далі.

Обмотав її москаль
Та й загнав за ґрати,
Через те усім не жаль
Нині умирати.

Похмурнів Шевченків вид,
Стислись міцно зуби.
— Значить, і за сотню літ
Не позбулись згуби?

А я ж думав і гадав,
Сподівався зміни...
Доки ж буде та біда
Неньці - Україні?

— Не скажу, не знаю я,
Мій шановний батьку.
Ось даю вам "Кобзаря"
Із свого достатку...

— "Кобзаря"? Невже приніс?
Видання огрядне!
І Шевченко вдяг на ніс
Окуляри ладні...

Став читати, а тоді
Раптом, як підскачить!
— Що ж ви, — каже, — молоді,
Пил пустили в очі?

Де й коли я так писав?
Прикро і обидно.
Тут, як ти вже знаєш сам,
Москаля й не видно.

Скрізь "пани" та "паничі",
Замість москаленків.
Не тому колись учив
Мій "Кобзар", Шевченків.

І поет, що кпив з царя,
Мовчазний і хмурий,
Підсоветське видання
У кущі пожбунив.

1961

ГОВОРИЛЬНЯ

Товчуть у ступі воду
Вже майже двадцять літ.
З води хотіли б льоду,
Та не виходить лід.

Громико — горемика
Це ж попка, не міністр.
Нікіта черевиком
Весь вибив з нього хист.

І наслідки наочні:
Міністр — анальфабет.
На кожний запит точно
Відповідає: "Нет!"

Для чого ж говорити?
Кому від цього зиск?
Світ знає, що з Нікіти
Занадто хитрий лис.

Нехай, мовляв, говорять,
Чим довше — корисніш.
Комуна ж на просторі
Гостритиме свій ніж.

І встромить його знову
З усіх боків — у світ.
Даремно йдуть розмови
Аж два десятка літ!

1961

БЕЗСМЕРТНИЙ ЮВІЛЕЙ

Ще перед тим, як вив москаль
Про "не було й не будет",
Його слова — разюча сталь
Цю нищили облуду.

Він закликав кайдани рвать,
Кропити кров'ю волю...
Пройшло сто літ, і ті слова
Знов повні змісту й болю.

Неначе зазирнув поет
Своїм могутнім зором
У недосяжнеє "вперед",
Де рабство, глум і морок.

Кати пророка визнають,
Бо — вигода у тому.
Це він, мовляв, накреслив путь
В революційний промінь.

Це він сказав: — Я б різав все,
Що паном називалось...
Чи ж знав Кобзар, що принесе
Нова, з Москви, навала.

Що замість пана сяде хам,
Ще більше кровожерний,
І українським козакам
Як курці, в'язи зверне.

Рік ювілейний Кобзаря
Святкує Україна,
А від московського "царя"
Привіт також прилине...

Та ми говоримо: ідіть
З нечистими руками!
Ніколи, навіть і на мить
Поет не буде з вами.

Він наш, він нації герой,
І у століття смерти
Його вогненнеє перо
Брехню потрапить стерти!

1961

ОСВОЄННЯ КОСМОСУ

За відбором особовим,
Полетіли у світи
Ніколаєв і Попович —
Старший з меншеньким брати.

Та не в леті їхнім справа,
Не в геройстві одиниць,
Лапа партії кривава
Дістається до зірниць.

У краю Микиті тісно,
І щоб Всесвіт в руки взять,
Паралельно й прямовісно
Треба Космос осідлять.

Аж на Місяць сперти базу,
І тоді вже, о, тоді
Лиш советському наказу
Підлягатимуть вожді.

МекМіллен, де-Голь, Кеннеді
Враз підіймуть "руки вверх",
І на всій старій плянеті
Стане світло, а не смерк...

Що ж, побачимо. Лиш кажуть
Вже давненько, від віків:
Бог подбав про цілість нашу
І не дав свині рогів.

РОЗБІЙНИЙ УКАЗ

Помагали своїм родичам,
Може, часом вилазячи з шкіри,
І раділи, як діти, що хам
Дозволяє з ним жити у мирі.

Це не Сталін, мовляв, а Хрущов,
Свій у дошку, чуйливий Микита,
І товар із Америки йшов,
Хоч найбільшим обтяжений митом.

Помагали сиріткам своїм,
Що zostались колись у колисці,
Вже ті діти стягнулись на дім
У чужому, здебільшого, місці.

Поскидали лахміття з плечей,
Шкарбани з ніг, натертих ходою,
І сльоза вже очей не пече,
Злиднів жах не стоїть за спиною.

Та позаздрив розбійник товстий
І "указ" написав знаменитий:
Відбирати задарма хати,
Не своїм заробітком нажиті.

Що ж, не нам дивуватись, не нам,
Це було, є і буде так само,
Бо ж натура незмінна, і хам
Назавжди залишається хамом.

1962

СПОСТЕРЕЖЕННЯ Й ПОРІВНЯННЯ

На березі Онтаріо
Такий чудовий сквер.
Онтаріо, як марево,
Найбільше із озер.

Багато в місті зелені,
Дороги скрізь — струна,
І рідко хто підхмелений,
Хоч досить є вина.

Тут пішки йдуть в "сервісіо"¹⁾
В "сервісіо" лише.
Поїздки остобісіли,
Як старцеві кошель.

Та мчать зрання і поночі
Туди, сюди й назад.
Звичайно, це не Золочів,
Не Ворошиловград.

Бо там автомашиною
Начальство лиш ганя.
Керує Україною
Годована свиня.

Свиня собі катається,
А люди пішки йдуть.
Оцим і визначається
Соціалізму суть.

¹⁾ Туалетна кімната. (Есп.)

Америка... Гістеріка...
Акули... Капітал...
Однак есесесерникам
Присвічує мета:

Догнати край обляаний
Хоч через тридцять літ...
Чого ж ти вартий, Каїне,
Червоний троглодіт?!

Хрущови і компанія
Залізли до влади.
Величності в них манія,
А щастя — підожди!

Це ж щастя — мати ровера,
Квартиру з двох кімнат,
А тут цю мрію сповнено
Півсотні літ назад.

Тепер у "пролетарія"
Є авто, дача й дім.
Ну, де ж знайдеться варіят,
Щоб Рим міняв на Крим?

Щоб мріяв про обновочку —
Нелатані штани?
Спустіть хоча б вірьовочку
З ганебної стіни.

І ось тоді побачите:
За місяць лиш один
Порожнім стане начисто
Ульбрихтівський Берлін.

Самою пропагандою
Не нагодуєш світ.
Із мордою поганою
Не пнишь в вождівський рід.

Мине Хрущов з хрущиною,
Та нарід не мине.
Оцим я, власне, дихаю,
Це радує мене.

Настане час визволення
І проголосять скрізь:
Єднайтесь, поневолені,
Хай згине комунізм!

1962

ПРО МАЙБУТНЄ

Мине сто літ і прийде світ
Відмінної доби.
Здадуть в архів і газ, і пар,
Відправлять жужмом в зоопарк
Всіх коней і кобил.

І ось на атомі самім
Помчить новий їздець,
І викличе усмішку в нім,
Як віл чумацький в наші дні,
Двадцятий вік — мудрець...

Собі, як кажуть, господин,
Він прочитає "сказ"
Про те, як деспот, чортів син,
Малоосвічений грузин
Душив робочий клас.

Про те, як ленінський талмуд
Вивчали "на зубок",
А він — як для свині хомут —
Дав людству духову тюрму,
На голову — мішок.

Чудні творилися діла
На кращій із плянет.
Цвіли терор і кабала,
І цю страшну безодню зла
Оспівував поет.

З вітчизни утікав народ,
Хоч так любив її.

Чекали там на заколот,
Та міцно всім замкнули рот,
Прирікши на жалі.

Не зможе зрозуміть цю річ
Майбутній чоловік,
І він поставить могорич
Тому, хто скаже, як "Ілліч"
Охмутив цілий вік.

Я сам ще й досі не збагну:
Для чого, краю мій,
Добу ти пережив грізну,
І хто чортів нам притягнув
Під маркою "месій"?

1962

ПІД НЕБА ПАРАСОЛЕЮ

Під неба парасолею,
У парі із недолею,
Блукає чоловік.
І шлях йому не стелеться,
І борошно не мелеться,
І добрий гумор зник...

Чому? Хіба ж це диво нам? —
Вже пісеньку проспівано
Про вічний сталий мир,
А миру ані крапочки!
Лихі у нас порядочки
Уздовж, углиб і вшир.

Європу розшматовано
(Чия вона і хто вона?)
В Європи два лиця.
А чорнопика Африка
Без пляну і без графіка
Різню всім обіця.

Рясніє світ Хрущовими,
Не лиш тупоголовими,
Хрущов не дурень, ні!
Він рибку ловить, вміючи,
Знедолених жаліючи,
Що прийдуть по війні.

З азійською частиною,
Також доволі чинною,
Клопот преповний рот.
Японія зів'ялена,
Пекін стоїть за Сталіна,
Формоза — за народ.

Війна? Для чого? Господи!
Це ж знову кров і розпади,
І спалені міста.
Політикою мирною,
Комуною загірною
Візьмем вас за хвоста.

Візьмуть, коли Америка
Зеленого паперика
Не стане шкодувать.
Польщі і Югославії
За усмішки ласкавії —
Давать, давать, давать...

Під неба парасолею
Немає Правди з Волею,
Такий уже наш вік.
Микитина політика,
М'яка на неї критика,
А в наслідкові — пшик!

1962

ВУЙКУ, ДАЙ МІЛЬЙОН!

Обступили з усіх боків,
І на Кеннеді лише — кив!
Мовляв, вуйку, позич мільйон,
То підтримаємо в ООН.

Не позичиш? Шкодуєш? Квит!
Ми звертаємось до Москви,
І про наші тоді голоси
І не думай, і не проси.

Є й такий собі любий "дружок" —
Новодемократичний бльок.
Югослави, румуни, Польща
Аж підстрибують, аж пищать:

Вуйку, вуйку, агресії бард,
Дай, принаймні, один мільярд,
Ми ж за ласку твій капіталізм
Будем лаяти завжди й скрізь...

І дає добрий вуйко, дає
Навіть тим, в кого досить є,
Навіть явним своїм ворогам.
Ах, ти ж, вуйку! Трам-та-ра-рам!

Зачини вже мішок, зачини,
Бо здеруть із тебе й штани,
І у висліді цих причин,
Ти лишишся в світі один.

Я створив би новий союз
Без Москви, без її підлабуз,
І мільярди зужив би на те,
Що неправду і гніт змете.

1962

ГРОЗА НАБЛИЖАЄТЬСЯ

(Замість марша)

Польща, Чехо-Словаччина
Шумлять, киплять,
Вони режиму псячого
Вже не хотять.

Набридло, щоб залазили
Непрохані до душ.
Новотному підмазали
Дві п'яти. Кроком руш!

Котись собі, чубарику,
Політотець.
Хто Янові Масарику
Зробив кінець?

Хто з Чехії квітучої
Зірвав весь цвіт?
Чимало й там помучили
За двадцять літ.

А у Польщі з студентами
Зайшов скандал:
Зробилися "зацентами",
— Йди геть, москаль!

Нема чого тут вештатись
В чужій землі.
Численними арештами
Той бунт змели.

Погрожують в'язницями
Усім, усім,
Та вже червоним гицелям
Готовий грім.

Варшава, Прага першими
Збороли страх,
Прийде черга й на Брежньєвих,
Пора, пора!

Беріть руками чистими
Кермо влади,
А хто за комуністами —
До пекла йди!

1962

РОЗДОРІЖЖЯ

Розпанахало надвое
Наш старенький грішний світ:
Захід з білою габою
І цілком червоний Схід.

Культобмінні фіглі-міглі
Це облуда і "буза".
Кожен думає: А фігу?
Кожен думає: А зась?

"Час за нас!" — впевняє Захід,
"Час за нас!" — впевняє Схід.
Від нудьги у хмарні лахи
Вдягся Місяць-сателіт.

Бо ж націлились на нього
Всі ракети із Землі.
Захід, бач, шукає Бога,
Схід — чортяку у імлі...

А найбільше хочуть сили,
Бо хто сильний, той правий.
Місяць трохи укусили,
Та не здерли голови.

І з тривогою він зирить
На плянету отаку.
Чом не жити всім у мирі
Без війни і без страху?

Без страху? — Ніяк не можна.
Страх — підвалина доби.
Мусить знать людина кожна:
Є господарі й раби.

Та хіба ж Хрущов товариш
Для мільйонів громадян?
Та хіба ж із ним у парі
Може йти якийсь Іван?

"Час за нас!" — ворожить Захід,
"Час за нас!" — ворожить Схід.
Тільки люди-бідолахи
Від часу ждуть нових бід.

І бажають лиш одного:
Хай скоріш настане день,
Коли ПРАВДА, з ласки Бога,
В світ неправедний прийде.

1962

ЗУСТРІЧ ВЕЛИКИХ

Джан до Відня прилетів,
І Нікіта там осів.
Ось вони зустрілись
І розговорились.

Джан сказав: — Нікіто, сер,
Чим живе СССР?
Війнами, змаганням,
Чи співіснуванням?

І відрік Нікіта так:
— Джане, ти ж бо не дурак,
То чого ж питаєш?
Наче сам не знаєш?

— Ой, прем'єре, знаю все,
Вовк теляток не пасе,
Тільки ж тим телятам
Непотрібний атом...
Може, договір складемо
Про всесвітній рай-едем,
Де леви і кози
Йшли б разом в колхозі?

— Ні, — Нікіта відповів, —
Я левів іще не їв,
Пробую коняку
Та і то не всяку...
Не чіпай моїх ідей,
Я за тебе старший.
Комунізм вперед іде
В переможнім марші.

І хоч тисячу нарад
Ми відбудем вкупі,
А кінцевий результат:
Хто дешевше купить...

Покривився містер Джан:
— Щось ти мудро кажеш...
А чому ж мені ножа
Зразу не покажеш?

-- Ніж? Який, до біса, ніж?
Досить черевика!
Зброю, Джане, ти залиш,
Іде розв'язка — дика.
Непотрібна нам війна
Ні тепер, ні згодом.
"Книги — морська глибина", —
Як сказав Джек Лондон.
То ж вивчаймо глибину
І мою, і вашу,
А тим часом я збагну,
Як вам плюнуть в кашу...

Містер Джан на це під тон
Щось сказав в секреті
І полинув в Вашингтон
На найшвидшім джеті.

1962

ДОГОСПОДАРИЛИСЬ

За газетними вітками, мають бути в
СССР зліквідовані дефіцитні колгоспи
й землю передадуть у приватне ко-
ристування селянам.

Дожились, догосподарились,
Провалився "мудрий" плян.
Не колгоспними кошарами
Загатити океан.

Справа Леніна і Сталіна —
Як багнюка на путі.
Від Адама ще усталено:
Рідну землю берегти.

Засівати власні уділи
Із любов'ю і на час.
Натворили, напаскудили,
З чим вітаєм щиро вас!

Чи було колись в історії,
Щоб родючий, хлібний Схід,
Із полями неозорими,
Купував зерно... в кредит?

Чи над тою Україною
Вже забракло променів?
А чи трактором-машиною
Тяжко вивершить посів?

Ні, це задом повернулася
Збільшовичена доба.
Гуртове у "лапті" взулося,
Увірвавсь терпець раба.

І не родить земля-матінка
Заплянованих пудів,
Бо трудар сидить у затінку,
Має крихти з "власних" нив.

Ліквідуйте ж всю кріпаччину,
А не тільки дефіцит,
Бо ж тому г.... собачому
Вже давно сконати слід.

1963

НОВОРІЧНІ МІРКУВАННЯ

Пустопорожнім побажанням
Уже не надають ваги.
Який є сенс, що ми останньо
Бажали витримки й снаги?

Снага і витримка лишились,
А справедливості нема.
Тепер в мішку ховають шило,
Московське шило, зокрема.

І роблять вигляд, що в природі
Не трапилося змін за рік,
Тим часом в наступі й поході
Брудний московський черевик.

І перед грізним черевиком
Схиляється ще вільний світ.
"О, черевиче наш великий,
Живи й топчи нас много літ!"

Ну, що ж, давайте жити в мирі
З ярмом на шиї, як воли.
Микита кігті розчепирив
Над світом, наче яструб злий.

А наші лицарі свободи,
Задерши догори хвоста,
Складають пляни і угоди,
Ще й чемностевого листа...

Тому чи варто нам чекати
В найближчому поважних змін?
Хібащо вернемось до хати
У рік... дві тисячі один.

1963

ДОДУМАЛИСЬ!

Безплотний дух товариша Хрущова
Крізь телевізію в Америку проліз.
Ось пропаганда вам, одверта і готова,
Чого й хотів старий московський лис.

"Приватна фірма" на вершку захоплень.
Сенсація! Хрущов, бач, промовля!
І як завжди, сльозу пускає й соплі
Американське лагідне теля.

Воно так хоче бізнесу і миру...
Ось-ось товари попливуть в Китай...
Комбогові приносяться в офіру
Не лиш чужі, а й свій, ще вільний, край.

Не хочуть бачити, не вміють розуміти
До чого призведе сучасний "мирний" стан.
Додумалися: мордою Нікити
У телевіженах поганити екран.

8961

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПИРІГ

Пиріг, що його прислала Хрущову одна
американка, прийняли за бомбу...

(З газет)

Для Вірджинії Мек Клірі
Головна задача в мирі,
І щоб мир розквітнуть міг,
Враз спекла вона пиріг
Та й послала цю чудову
Символічну дань — Хрущову.

Ось пакунок надійшов.
Затрусивсь і зблід Хрущов.
— Приберіть його одразу!
Хто прислав оцю заразу?
Знаю добре вашу лють,
Тут завжди лиш бомби шлють!

І везуть пиріг із хати
Ніби бомбу, розряджати...

Десь в місцевості пустельній
Примістили дар пекельний,
І найкращі фахівці
Взяли кришку за кінці
Та й піднесли тихо-тихо,
Щоб не трапилося лиха...

А в коробці — запахущий,
Повний яблочної гущі,
Ще й прапорчиком накритий,
Подарунок для Микити...

Це є факт, не анекдот,
Та пиріг в хрущовський рот
Не потрапив від Мек Клірі,
З миром бо Хрущов не в мирі!

1963

Мек Клірі

Мек Клірі

СПІВІСНУВАННЯЧКО

Добра річ, їй-Богу!
Бік спілкує з рогом,
Ноги — з каменями,
Руки — з кайданами.

Та ж хіба не щастя?
Та ж хіба не радість? —
Пишногруда Настя
В ЦИК-у на нараді.

І у Насті орден
Отакий ось, гордий,
Правда, мало хліба,
Та це — дрібна хиба.

У партійних "начів"
Літаки і дачі,
Кав'яр і напитки,
Різні фаворитки.
А в громадянина
(Сукиного сина)
Убрання на свято
Лиш одно із татом...

За співіснування
Віддамо останнє,
Віддамо й свободу
Цілого народу.
Ех, коли б Хрущова
Хвицнула корова!
Чи й тоді б він рогу
Не вступив дорогу?

БОРИМОСЯ!

...Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій, не своїй землі.

Т. Шевченко

О, ні, Тарасе, Батьку, ні!
Твій слід — у кожному зітханні.
Ти запалив навік огні,
Святе до волі поривання.

Загальнолюдського добра
Ти був співцем у вищій мірі,
А потім шлях собі обрав
Палкої, грізної сатири.

І став нараз пихатий пан
Орлом общипаним і жалким,
Збісився від дошкульних ран
Гнобитель-цар, Микола Палкин.

"Не смій писать і малювать!"
"Живи в пісках аж до могили!"
Та вже Тарасові слова
Скрізь розлетілися, як стріли.

Вони розбуджують народ,
Вони на жертву й подвиг кличуть.
Минуло сто років, і от
Ми знов з Тарасом маєм стрічу...

Нові пани плюндрують край,
Комуна гнобить люд, проклята.
"Народе мій, вставай, вставай,
Сокиру вигостри на ката!"

Це той пророчий заповіт.
Давайте ж ми, у повній вірі,
Поглиблювать Тарасів слід
Палкої, грізної сатири!

1964

ТАК МИНАЄ СЛАВА

Ніщо під Місяцем не вічне,
Є початок, і є кінець.
Нікіті, бач, автоматично
Злетів із голови вінець.

Учора, владний і амбітний,
Демонстрував свій черевик,
А нині... нині безробітний,
Змалів Нікіта, зовсім зник.

І не розкажуть, що він робить,
Як відчуває, де живе.
А хто ж Америку "угробить",
Хто людям дасть життя нове?

Наобіцяв молочні ріки
І береги із киселя...
Тепер же доведеться Нікі
Пасти із Ніною теля.

А може, додатково гуску
Старим дозволять завести.
І буде гуска на закуску,
Бо в небуття пішли торти.

Чи ж стане краще без Нікіти?
Навряд, бо всі оті "вожді"
Пошиті на одне копито.
Казав поет: "Добра не жди..."

Борімося далі, побратими,
За те, щоб увільнився світ
Назавжди, зримо, незломимо
Від бувших і нових Нікіт!

1964

КЛОПІТ ПРЕМ'ЄРА

Сичі в гаю перекликались...

(3 пісні)

Перекликались Косигін і Мао.
Мовив Косигін: — Тобі все ще мало!
Ти ж богдыхана наслідував трон,
Ти для китайців — найвищий закон.
А ось у мене інакша кар'єра:
Скинув Нікіту, зробився прем'єром
І непокоюсь, та й Брежнев ляка,
Щоб не дали і мені копняка...
Мао сказав: — Копняка ти дістанеш,
Вже заколоти ідуть в Кіргізістані,
А Кіргізістан — мій наближчий сусід,
Там панували ми тисячу літ.
Наша земля й на Далекому Сході,
У Сибіру теж жили мої ході,
Їх переміг ваш підступний Єрмак.
Довго, прем'єре, не буде вже так...
— Мао-Тсе-Тунже, собачий ти хвосте,
Ач куди стежечку, Іроде, мостиш!
Не забувай, що Советський Союз
Це не Тибет, не смердючий хунхуз...
— Наших хунхузів, — пояснює Мао, —
В НКВД в вас служило чимало,
І ось тоді не смерділи вони.
Бійся, прем'єре, зі мною війни!
Глянув Косигін на Мао старого,
Трохи подумав і каже: — Їй-Богу,
Я воювати не хочу ні з ким,
Ти свою думку, колего, покинь.
Ми повсякчасно продати вам раді
Хліба того, що купили в Канаді,

Ну, і м'яся від колгоспних корів,
Хай би народ ваш заможніше жив...
— Мало! — зневажливо буркнув китаєць,
Визнай, що ти слабодухий, як заєць,
Визнай, що Сталін лише був вождем,
Визнай, що партія на ша веде!
Мнявся Косигін, дививсь на всі боки.
"Ох, і тяжкі ж ви, прем'єрові кроки!
Ступиш направо — зав'язнеш в грязі,
Ступиш наліво — звірюка із'їсть...
А головне, що в своєму народі
Настрої схожі з китайськими ході,
В ложці води утопили б, чорти..."
Знає Косигін: крути, чи верти,
Прийде той час, коли партія трісне,
Зникне советська влада ненависна,
І доведеться Косигіну йти —
Вкупі із Брежневим під три чорти.

1966

ПІСЛЯНОВОРІЧНІ МІРКУВАННЯ

Вступили ми в шістьдесят шостий.
Вже одзвучали різні тости,
Пляшки порожні на боку
Вилежуться в смітнику.

Тепер, якщо дожить удасться,
Як не ухопить "швидка Настя",
Ми радимо усім, усім:
Чекати на шістьдесят сім...

Бо рік поточний буде тихим,
З віддаленим В'єтнамським лихом
І з реверансом (дивний світ!)
У бік Пекіну і Москви.

Бо рік поточний вже за пляном
Молитиметься істуканам,
Що звуться бізнес, чи доляр,
А чи народний комісар.

Біда з оцим старим слівцем.
Воно виправдує кацет,
Ним спекуюють хам і пан,
Всі ті, хто яму нам копа.

Колись НАРОДНИМ був Тиран,
Жорстокий Нерон, Джінгіс-хан,
Батий, Петро і Друга Катя,
І Сталін — символ зла й прокляття,
Ні, і Нікіта десять літ
Тримав в руці НАРОДНИЙ щит...

А сам народ жив на колінах,
І гинув масово при війнах,
І все чекав: прийде той рік,
Коли поняттю "чоловік"
Високе нададуть звучання...
Аякже! Сміх сильніш ридання,
І над усім, що з мук кона,
Сміється вічний сатана.

Народе, встань з колін негайно!
Та ж ти — джерело життєдайне,
Від тебе лиш залежить світ.
Подбай, щоб ні один бандит
Не всівся на нужденні плечі.
Чому? За що? З якої речі?
Хіба ж на те створив нас Бог,
Щоб ми не знали перемог?

В природі Правда все ж існує.
Не клич її, народе, всує,
Вона сама не вміє йти,
Веди її, народе, ти!

І ось тоді під небом синім
Заблисне мир без плям і тіні,
І відпаде благальний крик
Під кожний дальший Новий рік.

1966

ХТО Ж МИ?

Ми були в Ес-Ес-Ес-Ері
Контрреволюціонери,
А пізніш були ДІП-ами,
Себто, значить, втікачами.
Називали комуністи
Буржуазним нас охвістям
І вислужниками наці,
Що дорівнюють собаці.
Теж — рабами капіталу,
Що здали край на поталу
Німцям, уграм і румунам.
Ми, бач, зрадили комунам
І народному вождеві.
Дивувались: живі ще ви?!
Та й коли ж вас трафить шляк?
Років десять було так.
А тоді (хто б міг гадати?)
Почали "разоблачати"
Геніяльного вождя.
Він убивця, він свиня!
Через нього — ідіота
Край спіткала чорна шкода,
І мільйони полягли
Передчасно у землі.
Ну, а ми що говорили?
Ми боролись в міру сили
За ту правду, що тепер
Знає весь ССРСР.
Ми втекли не від народу,
Сотні тисяч нас зі Сходу
Голі й босі йшли у світ,
Щоб позбутись грізних кривд.

І тепер, в чужій державі,
Ми свій край так само славим,
Банду-партію клянем
На чолі з новим вождем.
І бажаєм для народу
Конче вибороть свободу
І позбутися ярма,
Що його ніде нема.
В чому ж наша є провина?
Хай розсудить Україна!
А на суд тиранів Краю
Я за всіх їм в очі чхаю!

1966

ДУМА ПРО ВОРОГІВ НАРОДУ

Розповість хтось анекдот
Про країну всіх свобод
І за цю дрібну пригоду
Стане ворогом народу.

З'їсть на полі кавуна,
І вже він, а чи вона
Має виразну нагоду
Бути ворогом народу.

Подере вождя портрет,
Що стирчить серед газет,
І — готуйся до "розходу"
В званні ворога народу.

Стиха вилає колгосп
У присутності когось,
І спускайся, куме, в воду,
Ти є ворогом народу.

Скаже прямо, без пуття:
Ось в Америці життя!
Тут ганьба тобі і роду —
Ворогам всього народу.

Помістить статтю, чи вірш —
Від розмови це вже гірш,
Бо фіксує явну шкоду
З боку ворога народу.

А правдивим ворогам
Так живеться, як царям,
Хоч вони були ізроду
Лютим ворогом народу!

БУДЕННА ЕЛЕГІЯ

Закінчились свята, відлунали тости,
І лишився будень, сірий, куцохвостий.
Сновигає будень всіми вулицями —
І згори, і збоку, і по-під ногами.

Ой, ти, будню, будню,
Переможець свята,
До чого ж марудна
Тінь твоя проклята!

Сліпоокий ранок, день завжди нервозний,
І похмурий вечір з подихом морозним.
Все одноманітне, вивчене, набридле,
І не видно краю, і кінця не видно.

А якого краю
І кінця якого?
Та хіба я знаю?
Переважно — злого.

Отого, що з Кремлю виє відьмаками,
Отого, що бідним в руку кладе камінь.
Брежневих. Подгорних вовча тічка ходить,
Алексей Косигін в світі верховодить.

Все це знає будень —
Сірий, куцохвостий.
Він прем'єром буде
Без святочних тостів...

Ну, а як узятись всім разом за дишло?
Може б, ненароком щось і путнє вийшло?
Взятись не штука, станемо рядочком
І... втечемо далі від свого візочка.

МАНДРІВКА ДУШ

На тих незбагненних скрижалях,
Що звуться Книгою Подруж,
В небесних, понадземських далях —
Реєстраційний запис душ.

Ще не вродилася дитина,
А вже для неї є душа,
І майже кожної хвилини
Вона на землю поспіша.

Душа бухгалтера шукає,
Де аритмометри стоять,
І обережно починає
Щось самотужки рахувать.

Душа шевця стремить до шкіри,
На розмір пробує й на міць.
"Тут буде пари на чотири,
Ну, а дитячих вийде шість..."

Майбутні інженерські душі
Креслюнки тулять до очей,
А садівник куштує груші
І в углях яблуко пече.

Ветеринар біжить у стайню
І гладить коней та кобил,
Маляр копієчку останню
Дає за пляшку мальовил.

Купець оцінює товари,
Які він буде продавать,
Пожежник зирить на пожари
І вже хотів би заливать.

Ну, а поет, якому треба
Переживає весь біль землі,
Не дуже то спішить із неба
І підраховує жалі.

Ой, як їх в світі є багато!
Куди не кинь, не подивись,
Скрізь брат іде навпроти брата
І ненависть буває скрізь.

Нема ні миру, ані згоди,
Ось-ось завихрить знов війна,
До Бога тягнуться народи,
А світом править сатана.

І ринула душа поета
Безпосередньо у "Мітлу".
Сказала так: — Сміхом по злу!
І... виник гумор у газетах.

1967

КОНТАКТУЄМОСЬ...

У кінці минулого року приїздили до Америки, як делегати від УССР до ООН, поети Дмитро Павличко й Іван Драч. При цій нагоді вони зустрічались з американськими українцями за так званим "Круглим столом", читали свої поезії, обмінювались думками начебто тихо, мирно, і... культурно. А повернувшись в Україну, наш "брат" і "приятель" Павличко облив усю еміграцію неймовірним брудом. У найбруднішому вірші, який будьколи доводилось читати, вміщеному в журналі "Дніпро" за січень 1967 р., Павличко не шкодує для української еміграції таких епітетів, як лицеміри, фарисеї, людомори, хруні, раби і т. д., а в кінці зичить нам "найкращих місць для могили у В'єтнамі".
(Факт)

В американському брилі,
Причепуривши личко,
Засів при Круглому столі
Поет Дмитро Павличко.

Він посміхавсь своїм братам,
Читав ліричні вірші,
Казав: — Не треба більше нам
Відноситись найгірше.

У нас своя, у вас своя
До правди путь-дорога,
І зовсім вам не ворог я,
Коли дивитись строго...

Одної матері сини,
Одного батька дочки.
Авжеж, холодної війни
Обірвемо листочки!

Аж просльозився Круглий стіл
Таку почувши мову.
— Не пошкодуєм наших сил
За справу контактову!

На блин розіб'ємось, але
Докажемо на ділі,
Що під цей час не буде зле
З підозр зробити вилім...

Та ось завершився контакт,
Павличко в Україні,
І — прочитайте! Адже факт,
Що ми... нікчемні свині.

Не здружиться вода з огнем,
А рак із соколами.
Тому до часу підождем
За Круглими столами.

1967

ДІЯЛОГ МІЖ РУБЛЕМ І ДОЛЯРОМ

— Я дорожчий! — сказав Рубль.
— Доведи! — промовив Доляр. —
Ну, чому би нам, чому б
Без сварні, по добрій волі,
Не провести діялог?
Діялоги ж нині в моді!
Ось признайся, Рубле, бог
Ти у вашому народі?

— Ну, не бог, цього нема,
Та гонитва за рублями
В нас така, що м'якне камінь,
Червоніють дерева
І чорніє сніг на горах...
Хоч ти мій, Доляре, ворог,
Признаюсь тобі: рублі
Люблять старші і малі.

— А чому, чому, колегю?
Адже я підслухав регіт
Над таким, як ти, рублем.
Кажуть: — З ним ми пропадем!

— Пропадають ідіоти,
Ті, у кого тьма роботи,
Хто ж не робить...

— Той не їсть?

— Навпаки, жере, як гість
У поміщицьких палатах...
Це — міністри, депутати,
Інспектори, інструктори,
Лорди, морди і парторги...

— А хіба в вас лорди є?

— Ах, ти, горенько моє!
Ну, а як назвать інакше
Тих, що всілися на м'якше,
Що їдять смачніший харч
(Не сухарик, а калач),
І рублів у них до чорта:
Вистачає і на торта,
І на кав'яр, і на джін,
І на гарний лімузин...

— Значить, рівности бракує?

— Не тріпайсь, Доляре, всує,
На папері вже давно
Рівність кожному дано.

— А на ділі?

— Змили хвилі!
Партквитками замінили.
У кого є партквиток,
Той живе, як цар і бог.

— Ну, а в нас не ті умови,
Не коряться партквиткові,
І доляри мають всі,
І сенатор, і носій.

— Щось не вірю я, Доляре,
Скільки коштує в вас пара
Отаких собі чобіт?
Десять? Раз на десять літ?
Що? Хоч кожен день купляти
З тої денної зарплати?
Ну, й сказав же ти на сміх!

Раптом Рубль скривився й стих.

— Рубле, Рублику, що з вами?

— Цить! сховайсь за деревами,
Бо почує діялог
Брежнев, наш партійний бог.
А партійні наші боги
Проти всяких діялогів.
Я ж скажу тобі на вухо,
Слухай, Доляре, послухай:
Вірю я, що ти сильніш,
Проти тебе я не гріш.
Десять долярів за дев'ять?
Та над цим сміються леви,
Про курей вже не кажу.
Ти стоїш, а я біжу,
Спотикаюсь, доганяю
І кінця тому не маю.
Сперечався ж я з наказу:
В нас хотять грошову базу
Штучно вгору піднести.
Верещать, немов чорти,
Про добробут і про розквіт,
А в крамницях нема соски,
А черга на кілометр,
Щоб купити дурний светр.
Знаю я й про те, Доляре,
Що у вас міцніш товари,
Не розлазяться, як пух,
Коли пустиш їх у рух.
Був давніш і я міцніший,
Та прийшли партійні миші
І від мене, від рубля,
Залишилась тільки тля...

— Ну, а що ж потрібно, брате,
Для твого маєстату?
Де ті ліки, що за чуб
Піднесли би вгору Рубль?
— Лік один: кінець режиму.
Більш вогню і більше диму!

Щоб огонь — народний гнів
Той режим, як порох, змів.

— Хіба є на це надія?

— Є, бо вже затерпла шия
У народу від ярма.
Загуде колись сурма
І... Тікай, Доляре, швидше,
Бо розмову хтось запише.
Хай про неї зна лиш Бог!

Так скінчився діалог.

1967

МАРКСИЗМ НА ПРАКТИЦІ

Іде возом комунізм
Та все вниз, униз, униз,
А на гору не бере,
Бо вже колесо старе.

На горі стоїть Карл Маркс —
Провідник трудящих мас,
А у Карла борода
Аж на власний пуп спада.

Ой, Карло, в СССР
"Капітал" твій кривцю ссе
Не в буржуя, не в царя —
У того ж пролетаря.

Вже в усіх пролетарів
Комунізм печінку з'їв,
І живуть без печінок,
То ж не стравляють "пайок".

Був кавказький людоїд,
Відпровадив на той світ
Сто мільйонів без суда.
Де ще гірша є біда?

Був Микита — горлопан,
Мав собі цілинний плян,
Та від тої цілини
Тільки з дірками штани.

"Умикитили" Хруща,
Десь Косигін запищав,
І ізнов же суне плян,
Щоб колгоспник жив, як пан...

Їде возом комунізм,
У таке багно заліз,
Що не видно й колеса.
Комунізм усіх куса!

Селянин і робітник
До кріпаччини привик,
А службовцеві давно
Кріпаком повзти дано.

Не стражда лиш новий клас —
Поганяйло біднис мас,
Він живе собі, як слід —
Колективний людоїд.

І для чого ж, Марксе, ти
Все писав свої листи
І на купу їх складав?
Для чиїх, властиво, прав?

Від усіх твоїх наук
Залишивсь порожній звук,
Лиш єдиний заповіт
Буде жити много літ:

"Усім нам, пролетарям,
Доки правитиме хам,
Крім кайданів і ярма,
Утрачать чого — нема!"

1967

ПЕТИЦІЯ ДО САТАНИ

(або звернення 35 українських професорів до радянського уряду)

Шановний Сатано! Ми просимо і молимо
У пеклі Вашому порядок навести.
Відомо нам, що босими і голими
Живуть там наші сестри і брати.

Не мають прав своєї думки й вислову,
Уже пів віку в рабстві спину гнуть,
Дамоклову мечу, над шиєю навислому,
Вклоняються, пізнавши сили суть.

Преславний Сатано, усього Сходу фюрере,
Забудем ті мільйони, що лягли.
Тепер нам бажано, щоб за своїми мурами
Живим Ви зменшили би порцію смоли.

Не дуже припікайте, Ексселенціє,
Бо неприємна кожному смола.
Її у казанах чимало ще на денці є,
То ж зовсім непотрібний надмір зла...

Дозвольте говорити своєю мовою,
Співати тою ж мовою пісень.
Бо ж наша нація завжди була здоровою,
Вона віддячить Вам трудами кожен день.

А Ви, Ви порядкуйте, як Вам хочеться,
Радянський лад — це знаменитий лад!
Ніхто не стане в боротьбі морочитись,
Щоб повернути історію назад.

Бажаєм сил і всесоюзних осягів,
Очікуєм зворотного листа.

Від імени учених альбатросів —
УПРАВА ТРИДЦЯТЬ П'ЯТОГО ХВОСТА.

БЛАГОРОДНИЙ ЮВІЛЕЙ

В кінці минулого року сповнилося 50 літ від часу заснування Че-Ка. З цієї нагоди провід компартії й советський уряд поздоровили "славних" чекістів та побажали успіху в їх дальшій "благородній" роботі.

(З газет)

Виймала обценьками нігті, мерзота,
І шкіру здирала з хребта.
Оце вона й є, "благородна" робота,
Що з нею сам Брежнев віта.

Кололи ножами і кидали в карцери,
Щоб рани болючі гнили.
Затвори рушниць безперестанку клацали,
Робилися з трупів вали.

Стріляли в живіт, а найбільше в потилицю,
Везли на угноєння в степ,
І тисячократно помножена Винниця
Напевне, ще й досі росте...

Чекістами "славними" партія хвалиться,
Ще й дружній складає привіт.
Чого ж вона варта, трудящих начальниця
І уряд "один на весь світ?"

Мільйони людей без провини замучені,
Мільйони страждають тепер,
А ті "благородні" із мордами сучими
Пильнують свій Ес-Ес-Ес-Ер.

Довічне прокляття народному катові,
Кривавій повії — Москві!
Колись увірветься з вождами пихатими,
За все спокутуєте ви!

1968

ТИГРОВА ПОМІЧ

Миролюб — СССР
Раптом Чехію пожер.
Ну, і що, і що тепер
З точки зору різних "сфер"?

Співіснують віл і тигр,
Тигр волові, бач, поміг —
Цілу голову відгриз,
Щоб не мав, бідака, криз...

Ах, Москва, Москва, Москва,
Ця афера не нова,
Так і Гітлер у свій час
Приєднав до себе вас.

І нема різниці в тім,
Що німецький танк хотів,
І що хоче "братній" танк.
Муля злодієві банк...

Та нічого, бачить світ,
Як кінчає сателіт,
Як він облизня дістав,
Зажадавши власних прав.

І ніхто вже не гукне:
Приєднайте і мене!
Бо між тигром і волом
Мусить бути... сталевий лом.

ДАЙ, БОЖЕ!

Півстоліття затискали рота,
Півстоліття гнобили серця,
Та нарешті Каїна робота
Дочекалась початку кінця.

Вже мовчати наш народ не хоче,
І схопивши за горлянку страх,
Слово-клич Шевченкове, пророче
Підіймає, як визвольний стяг:

"Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте!"
Не тобі, московська зайдо,
Краєм володіти!

Симоненкове прокляття
Розірвало коло,
Грімотить новим завзяттям
Правда Чорновола.

На закон комуно-панський,
На брехню і здирства
Позирає Караванський
З бойовим презирством.

Вже кривава партія не в силі
Загнuzдати збурену стихію,
Півстоліття мотузом душили
Упокорену народну шию.

І тепер та шия розігнулась,
Звівся з попелу могутній Фенікс,
І не знає Брежнев-Калігула,
Чи побачить завтра власні жмені.

Хай же Бог благословляє
Всенародний спротив,
Щоби знищили докраю
Каїна роботу.

І в сім'ї, насправді вільній,
Незалежній, новій,
Утвердилось неухильно
Тарасове слово!

1968

ДЗУСЬКИ!

На конференції московських комуністів генеральний секретар КПСС Леонід Брежнев нападав на протестуючих проти беззаконних засуджень, обзиваючи тих протестуючих "агентами імперіялізму", "двуличними людьми", "відщепенцями" і т. д. та погрожуючи репресіями. (3 газет)

Ні, не вдасться, Льонько,
Бо кишка в вас тонка,
Хоч ви і "Ілліч",
Та не той панич.

Що вдавалось Йосьці,
Що вдавалось мосьці,
Себто, М. Хрущову,
Вже не буде знову.

Прозрівають люди,
Досить їм облуди,
Досить комунізму
І косигінізму.

Протестують вчені,
Школяри зелені,
Протестують навіть
Ваші власні лави.

Генеральний вожде,
Вже курчатко кожне
З ваших "прав" регоче
Серед дня і ночі.

Зачекайте трохи,
Сядете на роги
І помчите просто
До Сталіна в гості.

А народна маса,
Враз забувши Маркса,
Лиш промовить строго:
Скатертю дорога!

1968

ХВІСТ

(Наслідкування "Крилам" Івана Драча)

Роздавала Доля дарунки:
Дівчині — ніжки стрункі,
Командирові — голос лункий,
П'яниці — міцні трунки,
А поетові — хист, плюс хвіст.

Ой, ти ж Доленько, Доле — сваволе,
Ти і щедра, як вистигле поле,
І химерна, як віл, що танцює твіст.
Ну, для чого поетові хвіст?

— Не кажіть! — обізвався Критик, —
Хвіст, бач, не в тім'я битий,
І той, хто його носить,
Має вигоди досить.

Хист без хвоста не цінний,
Як лікар без медицини,
Як гітарист без гітари,
Як пароплав без пари.

Хто вміє хвостом махати,
"Доскочить" і власної хати,
І дачі, й приватного авто
(Без нього фігу би мав ти!)
А орден дадуть напевно,
Хвостом лиш помахуй ревно.

Ой, хвостик, хвосте, хвостище!
Махає, аж вітер свище,
Аж гнуться дуби і в'язи.
Затерпли хвостові м'язи.

І раптом кричать астронавти:
— Кому, вражий сину, махав ти?!
Кого возвеличував, хаме?!
Біда із отими хвостами!

Щоб спокій хоч в старості мати,
Прийдеться хвоста відрубати!

1968

ПОКАЗУХА

Весь прогрес в Союзі руха
Пролетарська показуха:
Подивіться, ми які!
Ось поновлюєм церкви,
І молитись будуть там
Згідно купленим квиткам.

А отут колись було
Звичайнісіньке село,
Нині ж ми зробили місто,
Тисяч двісті, або триста
Розкошує в тих домах
Із дірками на дахах.

Та дірок з землі не видно,
Показати треба гідно,
Головне — ясний фасад,
А іззаду дим і чад,
Навіть хай буде розруха.
Показуха, показуха!

Ми порядок навели:
Скрізь, де є шматок землі,
Навіть в тюрмах і кацетах
Почали давать котлети.
Можна добре там поїсти,
Як появляться туристи...

Не таке тепер село,
Як за Сталіна було.
Ми колгоспника шануєм,
Незабаром в мешти взуєм,
Розбиваємось у пень,
Платим рубль за трудовень.

Приїздіть і подивіться:
В нас освоєна Жар-птиця,
Може навіть і при вас,
На партійний наш наказ,
Нести яйця золоті
Й танцювати на хвості...

Ані голоду, ні злиднів
Вже і в мікроскоп не видно.
Повним радісним життям
(Злобний критику, затам!)
В нас живе людина й муха.
Показуха, показуха!

1968

"ДЗЯДИ" НЕ ПОМИЛЯЛИСЬ

Генеральний секретар польської компартії Гомулка на зборах Варшавського партійного активу пояснював, чому, за наказом влади, було знято з постановки п'єсу Міцкевича "Дзяди".

В п'єсі, мовляв, є багато неприємних реплік на адресу російського царського уряду, а советський уряд думає, що то скеровано проти нього. Наприклад, один із персонажів п'єси говорить: "Я знаю, що значить одержати волю з рук москалів. Вони, падлюки, знимуть кайдани з ніг і рук, зате надягнуть їх на душу." Або: російський офіцер, що служить у Польщі, говорить декабристові Бестужеву: "Не дивуйся, що нас тут проклинають. Ось уже ціле століття, як з Москви в Польщу шлють лише мерзотників."

Після кожного прикладу, — з гіркотою каже Гомулка, — публіка бурхливо плескала в долоні

(Факт)

Написав Міцкевич "Дзяди".

Правду каже, нема ради,

Бо ж натуру москаля

Видно зблизька і здаля.

Будь він в царських "еполетах",

Чи в чекістському кашкеті,

Все лишається без змін:

Сучий син є сучий син.

То ж недарма й комуністи

Супроводжували свистом

І оплесками слова,

Де змальована Москва.

Умостився у Європі
Диригент червоних опер,
Право сильного, на жаль,
Захопив собі москаль.

Та колись прийде розплата
І за "дзяда", і за тата,
І за все, що на землі
Натворили москалі.

1968

ПІД НОВИЙ РІК

Така традиція у світі:
Затамувавши болю крик,
У стані, навіть недобитім,
Все ж зустрічати Новий рік.

Ну, що він дасть? Нові В'єтнами?
Нові убивства діячів?
Хіба, до бісової мами,
Колись рік радості наспів?

А все ж, а все ж, нова надія,
Вона вмирає лиш по нас,
Тому під рік Новий радієм,
Б'ємо в літаври, п'ємо квас...

Пісні співаємо завзяті
Про "ще не вмерла", про бої,
А там десь, у батьківській хаті,
Чужі закони, не свої.

І що ти вдієш? Прав людини
Діждешся, як засвище цап,
Бо на престолі України —
Некоронований кацап.

І той царьок регоче з неї,
Мовляв, прийдешній рай — для вас,
А я від плащиком ідеї
Сьогодні пухну від ковбас.

На жаль, живуче те безчинство,
І нам лишається одне:
Уперто вірити, що свинство
Колись тотально промине!

ПІКНІКОВА ЕПІДЕМІЯ

Наші любі діячі
Дбають вдень і уночі
За добро спільної каси,
Бо у ній, бач, сила маси.

І на цій підставі влітку,
Приготовивши калитку,
Скрізь, де є трава й квітки,
Затівають пікніки.

То ж, приміром, у неділю
Пробіжи хоч цілу милю,
Не зустрінеш навіть пса:
Все по пікніках гайса.

І коли у вас тривога,
Треба лікаря, як Бога,
Не трудіться і дзвонити,
Лікар теж не в тім'я битий.

Потікла у вас вода,
Це стихійна вже біда,
Та терпіть до понеділка,
Бо ж десь пікнік і горілка...

Хтось, боронь нас, Боже, вмер.
Ну, і що, і що тепер?
Ясно: містер погребник
Теж повіявсь на пікнік.

І не бачиш ради знову
На хворобу пікнікову.
Лиш один є вихід нам:
Підкоритись пікнікам!

ДІПІЯДА

(Наслідкування "Енеїди" Котляревського)

Діпі був парубок моторний,
Хоч вже давно і не козак,
Варився він в червонім горні,
А все ж його не трафив шляк.

Компартія — розсуча дочка
Намордник надягла на рот
І обібрала до листочка
Увесь український народ.

Її найбільший вовкулака,
На троні сівши у Кремлі,
Схвалив: щоби народ не плакав,
Подарувать йому землі...

І ось, з'єднавши всю докупі,
І поміщицьку, й трудову,
Зняли партійні козолупи
З плечей мрійливу голову.

Лишили руки для роботи,
Лишили ноги для ходи,
А щоб піддати всім охоти,
Рекли: о, партіє, веди!

І повела... народ з торбами,
Хто був усім, той став нічим.
Діпі змагався з холоуями
І заробив... аж п'ять Колим.

Пройшов усі сталінобуди,
Звичайно, висох на кістяк,

Та, бач, живучі наші люди,
І повернувся парубчак.

А тут війна, а тут тривога,
І в розпросучої дочки
Надія лишилась на Бога
Та на колишніх козаків.

О, ви, мовляв, найкращі з кращих,
Таких у світі не було...
А я пропаша, я ледаща
Морила голодом село.

Мільйони слали в концентраки,
Не дозволяла і на писк.
Я обіцяю вам подяку,
Лиш одженіть німецький тиск.

Брати і сестри, хоч я й шлюха,
Та все ж своя, а не чужа.
Тримайте ж ви мене за вуха,
Спасіть від петлі й від ножа!

Діпі, почувши тую мову,
Сказав: о, курвина сестра!
Тоді, як їв народ полову,
А ти балик із осетра,

Тоді, як ми світили задом,
А ти рядилася у шовк,
Мене не кликала ти братом,
Та що ж поробиш, я пішов...

І ось Діпі у повній формі
Ще й при погонах на плечах.
Він німців колотив без норми,
Аж поки не упав в кущах.

Як на собаці, загоїлись
Ті рани в бідного Діпі,

Та він рішив: життя всім миле,
Не хочу лишитись сліпим.

І осідлавши власну спину
Старою торбою - майном,
Діпі покинув батьківщину
Та й рушив прямо, напролом.

Поневірявся довго в "Ості",
Тоді попав у концентрак,
Але міцні діпівські кості
І знов його не трафив шляк.

Скінчилось гітлерівське лихо,
Прийшов час мирний, хоч скупий,
В кутку сидів мандрівник тихо
І став справжнісіньким Діпі.

Ані майна, ані держави,
Як у святого Тимоша.
А в Тимоша — ціпок іржавий,
Та пара рук, та ще — душа.

Однак, були в пригоді руки,
Робота всюди для Діпі,
І без зневіри, без розпуки
Він дременує в чужі степи.

— Галло, Америко! Приймаєш?
А не приймаєш — прослизну.
Мені потрібно чашку чаю,
Хлібину в тиждень хоч одну...

Мені потрібно жить в спокої,
Без Маркса й Леніна навчань,
Я праці не шукав легкої,
За все беруся без вагань.

І ось почав Діпі сміливо:
Поліз у шахти, морем плив,

Кидавсь направо і наліво,
Ставав поверх чужих голів...

І вже тепер його не візьмеш
Ні за доляр, ані за два.
Завіса брежнєвська, залізна
Заколювалася з дива:

Дивись, оті "пропащі сили"
Ізнов, зарази, ожили,
А як же їх тріпали й били,
Ну ж, проклятуції хохли!

Компартія — розсуча дочка
Забула свій колишній страх
І знову, як скаженна квочка,
Гребеться в душах і в серцях.

Уже їй власних небораків
Не вистачає для знущань,
І ось на чехів та словаків
Вона напала з-за куща.

Косигін, Брежнєв і Підгорний,
Ця трійця правлячих бандюр,
Свої криваві кігті чорні
Простерла понад Празський мур.

І бреше, бреше про загрозу
Слонові збоку горобця,
Що став у войовничу позу
І вбити слона обіцяв...

Ну, а Діпі на брехні свище,
До нього кіготь не сягне,
Подох народний кат-катище
І Брежнєв також промине.

І на оновлених просторах,
Як батько говорив Тарас,

Собі не знайде місця ворог.
Тоді згадають і про нас,

Що у далекому вигнанні
Не розгубились, не здались,
Вождям і вождикам поганим
Псували кров, дражнили мисль.

Бо ж наше прагнення незмінне,
Воно найвище всіх висот:
Жовтоблакитна Україна
І вільний від ярма народ!

1969

ЕСЕСЕСЕРНІ СПРАВИ

Є на світі диво дивнее —
Керівництво колективнее,
Воно самообирається
І до смерти не міняється.

Знаєм Брежнєва з Косигінім,
Вони цуциками бігали
Перед "батьюшкою" Сталіном,
А тепер вождями стали там.

Вони толку ліберального,
Абсолютно не скандального,
Черевиками не стукають,
Як розсердяться, лиш мукають.

Вже й до пенсій є прибавочка,
Кому цвях, кому булавочка,
А колгоспник — пан над нивкою
Має рубль за день готівкою.

Що й казать, живеться весело.
Критикани ніс повісили.
Чорноволові, Гориневі,
Караванському і Гриневі
Замість кулі, лиш засланнячко
І можливе листуваннячко...

Хоч Косигінові й Брежнєву
Підгавкують по-належному,
Та не те вже, що Микитові —
Кукурузникові битому.

Навпаки, протести ширяться,
Бо з брехнею не помиряться,

Паперова конституція
Стеле шлях до революції.

Ех, вернути б Йоську Сталіна,
І була би власть усталена,
Всі хвалили б ще й з подякою
За намордник із ломакою.

Сну нема оперативному
Керівництву колективному.
Нам же слід його потішити:
Будуть, будуть вас ще вішати!

1969

ПОЄДИНОК "ВЕЛИКИХ"

Над Уссурі мряка, наче вата,
Край суворий одним оком спить.
Там за горло два великих брата
Учепитись ладні кожную мить.

Каже Мао, що паскудний Льонька,
Ну, а Льонька каже навпаки.
Та в обох ідея дуже тонка,
Лиш міцні і рубі кулаки.

Панувати хочеться над світом,
Надягти намордник на весь світ.
Байдуже новітнім троглодітам,
Що із них сміється навіть кіт.

Знаєм царство "світлої комуни",
Де батіг — виховник головний.
Жовтолиці й білошкіри гуни
У конфлікті з власної вини.

То ж нехай гризуться між собою
За якогось в небі журавля.
До того бандитського двобою
Мусить бути байдужою Земля.

1969

НЕЗГОДА В СІМЕЙСТВІ

На нараді 75-ох партій у Москві до
єдності не прийшли (3 газет)

З московського дишла
Нічого не вийшло,
Не йдуть на припоні
Коники червоні.
Кожен в свій бік тягне,
У московських багнах
Топчуться болгари,
Поляки, мадяри,
Чехів зо три пари.
Ну, а інші прямо
Кажуть: ця програма —
Уселюдська драма...
Генеральна воша,
Себто, Брежнев Льоша,
Жде від нас покори,
Він на велич хворий,
Хоче так, як Сталін,
Щоб ви бидлом стали,
"За" голосували.
Ні, не вийде, лисе,
Дурні упилися
І... перевелися.

Над кремлівським троном
Тінь стоїть червона
Хінського дракона.
Над кремлівським троном
Вже луна півтоном
Похоронним дзвоном...
Луснуло кохання,
Луснуло єднання,
З чим — палке вітання!

1969

СОВЕТСЬКА ДІЙСНІСТЬ

У Советському Союзі судять за вимоги
додержання советської конституції.

(Факт)

"Золотими літерами пишем
Всенародний сталінський закон"

(3 пісні)

Золотими, чи не золотими,
А брехливими — то вже поза сумнів.
Мимохить шпаргалками отими
Весь народ ввели в великий гнів.

Де ж закон про рівність і свободу,
Про відкритий, об'єктивний суд?
Товчете піввіку в ступі воду,
А законом і не пахне тут!

Ох, дурні! — сміється москалице, —
Захотіли грушок на вербі.
Не для вас в просторах вітер свище,
Не для вас овиди голубі.

То ж язик тримайте за зубами,
А інакше буде вам закон...
Перейтись мордовськими степами
Вам прийдеться, поки вхопить скон.

Є порядок у Ес-Ес-Ес-ері,
Він незмінний завжди і по-вік:
Всі свободи тільки на папері,
А на ділі — всесоюзний пшик.

ЗВІТНИЙ ВІРШ

(До двадцятиліття "Мітли")

Двадцять літ не двадцять чисел —
Повних двісті сорок.
Двадцять літ стрибнули к бісу,
Як із пляшки корок.

Що ж замечено "Мітлою",
А що залишилось?
Культ особи, культ розбою
Проколело Шило.

Сукензон заслав Хрущова
На московську дачу.
Хай собі рубає дрова —
Барахло ледаче!

Безліч шпильок гостроносих
Ввів Акакій Шпилька
В тіло різних малоросів
І в своїх декілька...

Пильно стежить за моментом
Помилок і зривів
Олівець Дон-Атрамента
На культурній ниві.

А Інклюзова кишеня
Від дописів пухне,
Він стискає зло у жмені
Й каже: "Ей, да ухнем!"

Не дарують крихти лиха
Діячам скандальним

Пані Ганна Черениха,
Джан Евентуальний.

А Василько нарочито
Пише про селепків
І доводить шито-крито,
Що у них — всі клепки...

Та на цьому спочивати
Ще занадто рано,
Наші рідні, наші хати
В пазурях тирана.

Смерди Брежнєв і Косигін
Владу захопили,
Го-Ші-Мінові шлють МІГ-и,
Людям — в бока вили.

Старшобратня допомога,
Як в горлянці кістка.
Україна молить Бога,
Щоб настала чистка.

І усіх отих "великих"
Замело мітлою.
То ж не зложимо до-віку
Нашу вірну зброю!

1969

БУДНІ

Буднями повний світ.
Луснув КП моноліт.
СССР і Китай
Кажуть взаємно: здихай!
Брежнєв чуприну скубе:
— Де ти, о Ве-Ка-Пе-бе?
Де ти, любимий вождь?
Що ж нам лишилося? Що ж?
Власні покірні раби
Радять: отак роби,
Дай нам закон один...
Ну, а на біса він?
Ми без закону жили,
Кровцю народну пили,
Добре було всім нам —
Сталінським холоуям.

Будні, як камінь, тяжкі.
Впали сучасні божки,
Хто їм повірить тепер
Навіть у СССР?

Леніна мощі, як щит.
— Люди, святкуймо сто літ!
Славне століття його.
Тільки на це: Ого-го!
Славне століття — ку-ку!
Хто запровадив Чеку?
Хто диктатуру ввів?
Хто кров, як воду, лив?

Будні, немає свят,
Чортові чорт не брат,
Відьма Язі не сестра.

Ходить ненависть стара
Скрізь, де живе народ
Різних мастей і пород.

Та сумувати не слід,
Наш український рід
Переживе всіх чортів,
Вижене зайд і катів,
Буде співати пісень
В будні, як в празничний день.

Вірмо в майбутнє, брати,
Легше іти до мети
З вірою в серці своїм,
З Богом і Правдою в нім!

1970

ТХОРИ ВОВТУЗЯТЬСЯ

У Кремлі неспокій, знялась шура-бура,
Може, забажалось кращого шматка?
Мазуров і Суслов, Шелепін-бандюра
Чути, вимагають скликання Це-Ка.

А проте, від зміни керівничих "лордів"
Менше зла не стане, визиск не мине.
Сталінське охвістя, знані держиморди
Не переконають "зміною" мене.

Про тюрму народів двох думок немає,
Хоч палац назовні, а внутрі — тюрма.
Не одурять більше "октябрем" і "маєм",
Добра пропаганда, дійсність — та сама.

То ж чекаймо зміни справжньої, святої,
Коли розпадеться злий ССРСР.
Матір Україно, ми усі з тобою
І були, і будем, як і є тепер!

1970

ВЕЛИКЕ СВЯТО

В СССР день народження Сталіна — 21-го грудня збираються проголосити "неробочим днем", себто, святом. (З газет)

Чи можна більш образити народ?
Чи можна плюнути йому в лице сильніше?
Давно заткнули кляпом кожний рот,
Тепер ще й душу мучить ідолище

Серед бундючних "всенародних" свят
Розтерзаної хамами країни,
Святкуй, народе, рад ти, чи не рад,
Ще і всесвітнього катюги уродини.

Святкуй річниці горя і ганьби,
Що сталінська рука принесла в кожную хату.
Нехай цей день нагадає тобі
Минулу тінь — зловісну і прокляту.

Коли дрижали душі і серця
В очікуванні кари безневинно,
Коли брутальна сарана оця
Топталася по тілу України.

Співай, гуляй окрадений народ
І дякуй за нове, ще небувале свято.
Лиш побажай, щоб грім упав з висот
На мертвого і на живого ката!

НА ЧЕСТЬ НОВОЯВЛЕНОГО СВЯТОГО

Колись потрапити в святі
Було не дуже просто,
Бо перш, належало пройти
Життя нужденне й гостре.

Любити ближнього свого,
Відмовитись від себе.
В святі дістатись? Ого-го!
Це далі, як до неба.

Тепер інакше і простіш,
Сказати б, без утоми.
Для святости потрібне лиш:
Головство в Раднаркомі,

З великим стажем партквиток,
Промов палких з десятків,
Братерства фіговий листок
І лисину в додаток.

А вже, коли ти ввів Чеку,
Що знищила мільйони,
Приймай пошану ось таку! —
На форумі ООН'у.

Сто літ назад вродивсь Ілліч —
Найбільший вождь і вчитель.
Підхоплюйте ж У-Танта клич,
Хвалу вождю кричіте!

Святий Ілліч! Трудящих друг!
Апостол гуманізму!
За ті заслуги Ілліча
В століття, як він жить почав,
Чорти до пекла візьмуть.

1970

ЛЕГАЛЬНІ ПІРАТИ

По повітряних піратах
Можна бити з автомата,
А пірат на суходолі
Має надмір сили й волі.

Під претекстом культобміну,
Шле він скрізь ракети й мина
І чекає, щоб із мин
Вийшов добрий культобмін...

З Куби начебто прогнали,
(Правда, не перевіряли),
А тепер там знов зараза —
"Стратегическая" база.

У Єгипті тьма ракет
На близький і дальній лет,
Тої присланої зграї
Вистачить на весь Ізраїль.

А Москва кричить про мир
Вздовж, і впоперек, і вшир.
Для московського пірата
Не існує автомата!

1970

САТИРИКИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Кожен дуріє по-своєму,
Пляна складає борні.
Ну, а спитати б: нащо йому
Плян той, та й вам, і мені?

Краще б про згоду подумали,
Горе запхавши в мішок,
І називали б "кумами",
Замість "товаришок".

СССР окаянствує,
Ріже людей без ножа,
І недаремно там п'янствує
Кожна доросла душа.

Добра країна Америка,
Тільки занадто свобод.
Молодь — суцільна гістерика,
Біситься з жиру народ.

Кожен дуріє по-своєму,
Зареагуймо ж і ми:
Трунком сатири напоїмо
Спраглі шукання уми...

Биймо неправду і лінощі,
Всяке паскудство штрикнем!
Може, сатирою винищим
Те, що не знищиш огнем.

Замість беззубої лірики
І схолястичних статей,
Вістря підносьте, сатирики,
Ви — командири ідей!

З М І С Т:

Найстрашніше	9
Незмінна традиція	10
Ді-лиха	11
Прогрес	12
Похвала кухонці	13
П'ята свобода	14
Будні	15
Лахоманка	16
Весна	17
Надгробне слово	18
Чи не пора б?	19
Ода Аргентині	20
Про злобність	22
Осінні настрої	23
Марш діпістів	25
До проблеми миру	26
Пролетарі, єднайтеся!	27
Червоний біс	29
Думки на дозвіллі	30
Пісня про клімат	32
Незмінний звичай	34
Баляда про Москву	36
На всіх языках... ..	38
Сталін і бактерія	40
Як ми миримось... ..	42
Зустріч на низинах... ..	44
Сон Сталіна	48
Як сталося з Грицем	50
Твердий курс... ..	52
Соцантисемітам	53
На мертвій точці	54
Уявна розмова	55
Хто далі?	57
Нема нічого	58
Вітаємо!	59
Льова зі Львова	61
Обіцянки-цяцянки	62
Воз'єднання	64
Все о'кей!	65
Догралися	66
Фіга в кишені	68
Химерне ім'я	69

Марш згоди	70
Пустопорожній час	71
Наша п'ятирічка	72
Епіграми й пародії	74
До 5-ти ліття С.У.Н.ЛіМ.	80
Хрущовіада	82
Перше травня	84
І нашим, і вашим	86
"За повернення"	87
Нарада великих	88
Коекзистенція	90
Амнеція	91
Нова тактика	92
Підготовка до миру	93
Так має бути	94
Зміна без користі	95
Ой, ударим... ..	96
З Цека — копняка!	98
Гряде розплата	99
Об...скупані нації	100
Мученик сталінізму	102
Мітлою по політиці	103
Ми в космосі	104
Мир без маски	105
Квітневі рефлексії	106
Войовничий гавкіт	108
Нічого нового... ..	109
До конференції "на вершинах"	111
Отак, як бачите... ..	112
На знайому тему	113
Треба сміятись	114
Сучасне без майбутнього	115
Весняне	116
Міркування про культ особи	117
Підсумкове	118
Епохальні відвідини	119
Вершинний пшик	121
Візита з розрахунком	123
Коментар до пророцтва	125
Дорогі гості	127
Шах Шахові	128
Доспівіснувались	129
Якщо б... ..	130
Все минає	132
Космос, чи... партія?	133
Міркування з приводу... ..	135
Дарунок Шевченкові	137
Говорильня	140

Безсмертний ювілей	141
Освоєння космосу	143
Розбійний указ	144
Спостереження й порівняння	145
Про майбутнє	148
Під неба парасолею	150
Вуйку, дай мільйон!	152
Гроза наближається	153
Роздоріжжя	155
Зустріч великих	157
Догосподарились	159
Новорічні міркування	161
Додумались!	162
Небезпечний пиріг	163
Співіснуваннячко	165
Борімося!	166
Так минає слава	168
Клопіт прем'єра	169
Післяноворічні міркування	171
Хто ж ми?	173
√ Дума про ворогів народу	175
Буденна елегія	176
Мандрівка душ	177
Контактусьмося... ..	179
√ Діалог між рублем і доларом	181
√ Марксизм на практиці	185
√ Петиція до сатани	187
√ Благородний ювілей	188
Тигрова поміч	189
Дай, Боже!	190
Дзуськи!	192
Хвіст	194
Показуха	196
"Дзяди" не помилялись	198
Під Новий рік	200
Пікнікова епідемія	201
Діпіяда	202
Есесесерні справи	207
Поединок "великих"	209
Незгода в сімействі	210
Советська дійсність	211
Звітний вірш	212
Будні	214
Тхори вовтузяться	216
Велике свято	217
На честь новоявленого святого	218
Легальні пірати	219
Сатирики всіх країн, єднайтеся!	220

398
E